

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2018/1808,

14. november 2018,

millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv), et võtta arvesse muutuvat turuolukorda

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Viimane oluline muudatus nõukogu direktiivis 89/552/EMÜ, ⁽⁴⁾ mis hiljem koodifitseeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/13/EL, ⁽⁵⁾ tehti 2007. aastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/65/EÜ ⁽⁶⁾ vastuvõtmisega. Alates sellest ajast on audiovisuaalmeedia teenuste turg televisiooni- ja internetiteenuste jätkuva sulandumise tõttu märkimisväärselt ja kiiresti arenenud. Tehniline areng võimaldab uut liiki teenuseid ja kasutajakogemusi. Vaatamisharjumused on eelkõige nooremate põlvkondade puhul märkimisväärselt muutunud. Kuigi teleriekraanid on jätkuvalt olulised vahendid audiovisuaalsete kogemuste jagamiseks, on paljud vaatajad hakanud audiovisuaalse sisu vaatamiseks kasutama muid, kaasaskantavaid seadmeid. Tavapärased telesaated moodustavad siiani olulise osa keskmisest igapäevasest vaatamisajast.

Samas omandab üha suuremat tähtsust uut liiki sisu, näiteks videoklipid või kasutaja loodud sisu ning uued osalejad, sealhulgas nõudevideo teenuse osutajad ja videojagamisplatvormide teenuste osutajad on nüüdseks välja kujunenud. Meedia sellise sulandumise tõttu on vaja ajakohastatud õigusraamistikku, et võtta arvesse turu arengut ning saavutada tasakaal võrgusisuteenuste kättesaadavuse, tarbijakaitse ja konkurentsivõime vahel.

- (2) Komisjon võttis 6. mail 2015 vastu teatise „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“, milles ta teatas direktiivi 2010/13/EL läbivaatamisest.
- (3) Direktiivi 2010/13/EL tuleks jätkuvalt kohaldada ainult nende teenuste suhtes, mille peamine eesmärk on edastada saateid teavitamise, meelelahutuse või harimise eesmärgil. Peamise eesmärgi nõue tuleks lugeda täidetuks ka siis, kui teenuse audiovisuaalne sisu ja vorm on eristatavad teenuseosutaja põhitegevusest, nagu veebiajalehtede

⁽¹⁾ ELT C 34, 2.2.2017, lk 157.

⁽²⁾ ELT C 185, 9.6.2017, lk 41.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 2. oktoobri 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. novembri 2018. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta direktiiv 2007/65/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (ELT L 332, 18.12.2007, lk 27).

omaette osad, mis sisaldavad audiovisuaalseid saateid või kasutaja loodud videoid, kui neid osi võib pidada teenuseosutaja põhitegevusest eristatavaks. Teenust tuleks pidada ainult põhitegevuse eristamatuks täienduseks juhul, kui on seos audiovisuaalsisu pakkumise ja põhitegevuse, näiteks uudiste kirjalikus vormis edastamise, vahel. Seega võivad teenuseosutaja toimetust vastutuse alla kuuluvad kanalid või muud audiovisuaalteenused olla iseenesest audiovisuaalmeedia teenused, isegi kui neid pakutakse videojagamisplatvormil, millele on iseloomulik toimetust vastutuse puudumine. Neil juhtudel peavad toimetust vastutusega teenuseosutajad järgima direktiivi 2010/13/EL.

- (4) Videojagamisplatvormi teenused pakuvad audiovisuaalset sisu, mida üldsus ja eriti noored kasutavad üha rohkem. See kehtib ka sotsiaalmeediateenuste suhtes, millest on saanud teabe jagamise, meelelahutuse ja harimise oluline vahend, sealhulgas pakkudes ligipääsu saadetele ja kasutaja loodud videotele. Kõnealused sotsiaalmeediateenused peaksid kuuluma direktiivi 2010/13/EL kohaldamisalasse, sest need konkureerivad audiovisuaalmeedia teenustega sama vaatajaskonna ja tulude pärast. Lisaks on neil teenustel märkimisväärne mõju, kuna nad annavad kasutajale võimaluse kujundada ja mõjutada teiste kasutajate arvamusi. Et kaitsta alaealisi kahjuliku sisu eest ja kõiki kodanikke vihkamisele, vägivaldale või terrorismile õhutava sisu eest, peaksid kõnealused teenused olema seetõttu direktiiviga 2010/13/EL reguleeritud niivõrd, kui need vastavad videojagamisplatvormi teenuse määratlusele.
- (5) Kuigi direktiivi 2010/13/EL eesmärk ei ole reguleerida sotsiaalmeediateenuseid, peaks see hõlmama sotsiaalmeediateenust juhul, kui saadete ja kasutaja loodud videote pakkumine on selle teenuse põhiline otstarve. Saadete ja kasutaja loodud videote pakkumist võib pidada sotsiaalmeediateenuse põhiliseks otstarbeks, kui audiovisuaalne sisu ei ole üksnes selle sotsiaalmeediateenuse kõrvaltoode või on väga väike osa sellest sotsiaalmeediateenusest. Rakendamise selguse, tõhususe ja järjepidevuse tagamiseks peaks komisjon vajaduse korral andma pärast kontaktkomiteega konsulteerimist välja suunised mõiste „videojagamisplatvormi teenus“ määratluse põhilise otstarbe kriteeriumi praktilise rakendamise kohta. Nende suuniste koostamisel tuleks võtta nõuetekohaselt arvesse avaliku huvi eesmärgi, mis saavutatakse videojagamisplatvormi teenuse osutajate võetavate meetmetega, ja õigust sõnavabadusele.
- (6) Kui teenuse eristatav osa on videojagamisplatvormi teenus direktiivi 2010/13/EL tähenduses, tuleks nimetatud direktiivi kohaldada üksnes selle teenuse osa ning üksnes saadete ja kasutaja loodud videote suhtes. Direktiiv 2010/13/EL ei peaks reguleerima videoklippe, mis on põimitud ajalehtede ja ajakirjade elektrooniliste versioonide toimetatavasse sisusse, ning animeeritud kujutisi, näiteks graafikafaile (GIFid). Videojagamisplatvormi teenuse määratlus ei tohiks hõlmata mittemajanduslikku tegevust, nagu isiklikel veebisaitidel audiovisuaalse sisu pakkumine ja mitteäriliste huviringkondade audiovisuaalne sisu.
- (7) Direktiivi 2010/13/EL tõhusa rakendamise tagamiseks on määrava tähtsusega, et liikmesriigid loovad registrid oma jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate ja videojagamisplatvormi teenuse osutajate kohta, ajakohastaksid neid registreid ning jagaksid neid andmeid korrapäraselt oma pädevate sõltumatute regulaatorasutuste või -organite ning komisjoniga. Kõnealused registrid peaksid sisaldama teavet selle kohta, millistele kriteeriumidele jurisdiktsioon tugineb.
- (8) Jurisdiktsiooni kindlaksmääramiseks on vaja faktilise olukorra hindamist direktiivis 2010/13/EL sätestatud kriteeriumide alusel. Faktilise olukorra hindamine võib anda vastuolulisi tulemusi. Direktiiviga kehtestatud koostöömenetluste kohaldamisel on oluline, et komisjon saaks tugineda oma järelduste tegemisel usaldusväärsetele faktidele. Seega tuleks audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa regulaatorasutuste rühmale (ERGA) anda volitus esitada komisjoni taotluse korral arvamusi jurisdiktsiooni kohta. Kui komisjon otsustab nimetatud koostöömenetluste kasutamisel konsulteerida ERGAg, peaks ta teavitama kontaktkomiteed, sealhulgas koostöömenetluste raames liikmesriikidelt saadud teadetest ja ERGA arvamusest.
- (9) Audiovisuaalmeedia teenuste osutamise ja saamise vabaduse piiramise menetlused ja tingimused peaksid olema nii lineaarsete kui ka mittelineaarsete teenuste puhul samad.
- (10) Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu (edaspidi „Euroopa Kohus“) praktikale võib aluslepinguga tagatud teenuste osutamise vabadust piirata ülekaalukatel avaliku huviga seotud põhjustel, näiteks kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks, tingimusel et sellised piirangud on õigustatud, proportsionaalsed ja vajalikud. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta teatavaid meetmeid, et tagada selliste tarbijakaitset käsitlevate liikmesriigi õigusnormide järgimine, mis ei kuulu direktiivi 2010/13/EL koordineeritud valdkondadesse. Meetmed, mida liikmesriigid võtavad oma tarbijakaitse korra rakendamiseks, sealhulgas seoses hasartmängude reklaamiga, peaksid olema õigustatud, taotletava eesmärgi seisukohalt proportsionaalsed ja vajalikud, nagu nõuab Euroopa Kohtu praktika. Mingil juhul ei tohi vastuvõtjaliikmesriik võtta meetmeid, mis takistaks selliste teleülekannete taasedastamist oma territooriumil.

- (11) Liikmesriik, kes teavitab komisjoni, et meediateenuse osutaja on asutatud jurisdiktsiooni omavas liikmesriigis eesmärgiga hoida kõrvale direktiiviga 2010/13/EL koordineeritud valdkondades kehtestatud rangematest õigusnormidest, mis oleksid asjaomase meediateenuse osutaja suhtes kohaldatavad juhul, kui ta oleks asutatud teate esitanud liikmesriigis, peaks esitama selle kohta usaldusväärsed ja nõuetekohaselt põhjendatud tõendid. Nimetatud tõendites tuleks üksikasjalikult välja tuua mitmeid kinnitavaid asjaolusid, mille alusel kõnealust kõrvalehooldmist saab mõistlikult tuvastada.
- (12) Oma teatistes Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava“ rõhutas komisjon, et poliitikaalaste lahenduste kaalumisel võtab ta arvesse nii regulatiivseid kui ka mitteregulatiivseid võimalusi, mis on välja töötatud paremate enese- ja kaasreguleerimist käsitlevate põhimõtete ning vastava ühenduse tava alusel. Mitmed direktiiviga 2010/13/EL koordineeritud valdkondades kehtestatud tegevusjuhendid on osutunud hästi koostatuks, olles kooskõlas parema enese- ja kaasreguleerimise põhimõtetega. Seadusandlike kaitsemeetme olemasolu on peetud tähtsaks edu võimaldavaks teguriks, et edendada enese- või kaasreguleerimise tegevusjuhendi järgimist. Sama oluline on, et tegevusjuhendites kehtestataks konkreetseid sihtmärke ja eesmärgid, mis võimaldavad tegevusjuhendites seatud eesmärgi regulaarselt, läbipaistvalt ja sõltumatult jälgida ning hinnata. Samuti peaksid need ette nägema tõhusa nõuete täitmise tagamise. Neid põhimõtteid tuleks järgida direktiiviga 2010/13/EL koordineeritud valdkondades vastu võetud enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhendite puhul.
- (13) Kogemused on näidanud, et liikmesriikide erinevate õigustraditsioonide kohaselt rakendatavatel nii kaas- kui ka enesereguleerimise vahenditel võib olla tähtis roll kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisel. Meetmed, mis on suunatud avaliku huvi eesmärkide saavutamisele arenevas audiovisuaalmeedia teenuste sektoris, on tõhusamad siis, kui teenuseosutajad ise neid aktiivselt toetavad.
- (14) Enesereguleerimine on teatavat liiki vabatahtlik algatus, mis võimaldab ettevõtjatel, tööturu osapooltel, valitsusvälistel organisatsioonidel ja ühendustel võtta ise ja enda jaoks vastu ühiseid suuniseid. Nad vastutavad nimetatud suuniste väljatöötamise, järelevalve ning täitmise tagamise eest. Liikmesriigid peaksid kooskõlas oma erinevate õigustraditsioonidega tunnustama tõhusat rolli, mis tulemuslikul enesereguleerimisel võib olla kehtivate seadusandlike, kohtu- ja haldusmehhanismide täiendamisel, samuti enesereguleerimise kasulikkude panust direktiivi 2010/13/EL eesmärkide saavutamisse. Kuigi enesereguleerimine võib olla direktiivi 2010/13/EL teatavate sätete rakendamise täiendav meetod, ei tohiks see siiski asendada liikmesriigi seadusandja kohustusi. Kaasreguleerimine oma vähimal kujul loob õigusliku seose enesereguleerimise ja riikliku seadusandja vahel vastavalt liikmesriikide õigustraditsioonidele. Kaasreguleerimise puhul jagavad reguleerija rolli sidusrühmad ja valitsus või riiklikud regulaatorasutused või -organid. Asjaomaste avaliku sektori asutuste roll on ka tunnustada kaasreguleerimise süsteeme, auditeerida selle menetlusi ja süsteemi rahastada. Kaasreguleerimine peaks võimaldama riigil sekkuda juhul, kui selle eesmärgi ei saavutata. Ilma et see piiraks liikmesriikide ametlikke ülevõtmisega seotud kohustusi, julgustatakse direktiiviga 2010/13/EL kaas- ja enesereguleerimise kasutamist. See ei peaks kohustama liikmesriike looma kaas- või enesereguleerimise süsteeme ega takistama või seadma ohtu tehtud kaasreguleerimise algatusi, mis on liikmesriikides juba olemas ja toimivad tõhusalt.
- (15) Meediateenuseid osutavate isikute omandi läbipaistvus on otseselt seotud sõnavabadusega, mis on demokraatlike süsteemide nurgakivi. Teave meediateenuse osutajate omandistruktuuri kohta, kui sellise struktuuri tulemuseks on kontroll osutatavate teenuste sisu üle või märkimisväärne mõju sellele, võimaldab kasutajatel sellist sisu teadlikult hinnata. Liikmesriigid peaksid suutma kindlaks määrata, kas ja millises ulatuses tuleks teave meediateenuse osutaja omandistruktuuri kohta teha kasutajatele kättesaadavaks, tingimusel et austatakse asjaomaste põhiõiguste ja -vabaduste olemust ning et sellised meetmed on vajalikud ja proportsionaalsed.
- (16) Audiovisuaalmeedia teenuste eripära ning eriti selle mõju tõttu, mida need avaldavad inimeste arvamuste kujunemisele, on kasutajatel õigustatud huvi teada, kes vastutab nende teenuste sisu eest. Et edendada sõnavabadust ning seeläbi soodustada meedia mitmekesisust ja hoida ära huvide konflikte, on oluline, et liikmesriigid tagaks kasutajatele igal ajal lihtsa ja vahetu ligipääsu audiovisuaalmeedia teenuse osutajat käsitlevale teabele. Iga liikmesriik otsustab, millist teavet, eelkõige seoses omandistruktuuri ja tegelike tulusaajatega võib esitada.
- (17) Järjepidevuse tagamiseks ning ettevõtjatele ja liikmesriikide ametiasutustele õiguskindluse tagamiseks tuleks mõistet „vägivallale või vihkamisele õhutamise“ mõista asjakohasel määral nõukogu raamotsuses 2008/913/JSK⁽¹⁾ esitatud tähenduses.

(¹) Nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/913/JSK teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega (ELT L 328, 6.12.2008, lk 55).

- (18) Arvestades elektroonilise side võrkude kaudu sisu levitamiseks kasutatavate vahendite arengut, on oluline kaitsta üldsust terrorismile õhutamise eest. Seepärast tuleks direktiiviga 2010/13/EL tagada, et audiovisuaalmeedia teenused ei sisalda avalikku üleskutset panna toime terroriakt. Järgpidevuse tagamiseks ning ettevõtjatele ja liikmesriikide ametiasutustele õiguskindluse tagamiseks tuleks mõistet „avalik üleskutse panna toime terroriakt“ mõista Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/541 ⁽¹⁾ artiklis 5 esitatud tähenduses.
- (19) Et vaatajatel, sealhulgas lapsevanematel ja alaealistel, oleks võimalik teha vaadatava sisu kohta teadlikke otsuseid, on vaja, et meediateenuse osutajad esitaksid piisavalt teavet sellise sisu kohta, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut. Seda saab teha näiteks sisukirjelduste süsteemi abil, akustilise hoiatuse, visuaalse sümboli või muude vahendite abil, mis kirjeldavad sisu olemust.
- (20) Televisiooniteenuste suhtes alaealiste kaitseks kohaldatavaid asjakohaseid meetmeid tuleks samuti kohaldada tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste suhtes. See peaks tõstma kaitse taset. Minimaalse ühtlustamise põhimõtte võimaldab liikmesriikidel kehtestada kõrgema kaitse taseme sisule, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut. Kõige kahjulikumale sisule, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut, kuid mis ei ole tingimata kuritegu, tuleks kohaldada kõige rangemaid meetmeid, nagu krüpteerimine ja tõhus vanemakontroll, ilma et see piiraks liikmesriikide võimalust võtta veel rangemaid meetmeid.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ⁽²⁾ tunnistatakse, et lapsed vääriksid isikuandmete töötlemise kontekstis erilist kaitset. Sellega, et meediateenuse osutajad loovad lapsi kaitsvad süsteemid, kaasneb vältimatult alaealiste isikuandmete töötlemine. Võttes arvesse, et selliste süsteemide eesmärk on lapsi kaitsta, ei tohiks laste kaitsmisele suunatud tehniliste meetmete raames töödeldavaid alaealiste isikuandmeid kasutada ärilistel eesmärkidel.
- (22) Audiovisuaalse sisu ligipääsetavuse tagamine on ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni alusel võetud kohustuste seisukohalt oluline nõue. Direktiivi 2010/13/EL kontekstis tuleks mõiste „puuetega inimene“ tõlgendamisel võtta arvesse nimetatud direktiiviga reguleeritud teenuste, st audiovisuaalmeedia teenuste laadi. Puuetega ja eakate inimeste õigus osaleda liidu sotsiaal- ja kultuurielus ning olla sellesse kaasatud on seotud ligipääsetavate audiovisuaalmeedia teenuste osutamiselega. Seetõttu peaksid liikmesriigid põhjendamatult viivituse tagama, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad otsiksid aktiivselt võimalusi, et teha sisu ligipääsetavaks puuetega inimestele, eelkõige nägemis- ja kuulmispuudega inimestele. Ligipääsetavuse nõudeid tuleks täita järk-järgult pideva protsessina, võttes samal ajal arvesse praktilisi ja vältimatuid piiranguid, mis võivad takistada täielikku ligipääsetavust, nagu reaajas ülekantavad saated või üritused. Selleks et hinnata meediateenuse osutajate edusamme oma teenuste nägemis- ja kuulmispuudega inimestele järkjärgulisel ligipääsetavaks tegemisel, peaksid liikmesriigid nõudma, et nende territooriumil asutatud meediateenuse osutajad annaksid neile korrapäraselt aru.
- (23) Vahendite hulgas, millega saavutada direktiivi 2010/13/EL kohane ligipääsetavus audiovisuaalmeedia teenustele, peaksid olema muu hulgas viipekeel, subtiitrid kurtidele ja vaegkuuljatele, subtiitrite pealelugemine ja kirjeldustõlge. Nimetatud direktiiv ei hõlma siiski audiovisuaalmeedia teenustele ligipääsu võimaldavaid elemente või teenuseid ega elektrooniliste saatekavade ligipääsetavuselemente. Seetõttu ei piira nimetatud direktiiv sellise liidu õiguse kohaldamist, mille eesmärk on ühtlustada audiovisuaalmeedia teenustele ligipääsu tagavate teenuste ligipääsetavus, näiteks veebisaidid, võrgurakendused ja elektroonilised saatekavad, või teabe andmine ligipääsetavuse kohta ja sellise teabe esitamine ligipääsetavas vormis.
- (24) Mõnel juhul ei ole võimalik edastada hädaohuteateid puuetega inimestele ligipääsetaval viisil. Sellised erandjuhud ei tohiks takistada hädaohuteadete avaldamist audiovisuaalmeedia teenuste kaudu.
- (25) Direktiiviga 2010/13/EL ei piirata liikmesriikide võimalust kehtestada kohustusi, millega tagatakse üldist huvi pakkuva sisu sobiv esiletoomine, järgides kindlaksmääratud üldhuvieesmärke – näiteks meedia mitmekesisus,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

sõnavabadus ja kultuuriline mitmekesisus. Selliseid kohustusi tuleks kehtestada ainult juhul, kui need on vajalikud liikmesriigi poolt kooskõlas liidu õigusega selgelt kindlaks määratud üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks. Kui liikmesriigid otsustavad kehtestada sobivat esiletoomist käsitlevaid õigusnorme, peaksid nad seoses avaliku poliitika õigustatud huvidega kehtestama ettevõtjatele ainult proportsionaalseid kohustusi.

- (26) Meediateenuse osutajate toimetuvastutuse ja audiovisuaalse väärtusahela kaitsmiseks on oluline, et oleks võimalik tagada meediateenuse osutajate pakutavate saadete ja audiovisuaalmeedia teenuste terviklus. Saateid ja audiovisuaalmeedia teenuseid tuleks edastada ilma neid asjaomase meediateenuse osutaja selge nõusolekuta lühendamata, muutmata, katkestamata või üle katmata. Liikmesriigid peaksid tagama, et teenuse vastuvõtja tehtud või lubatud ja üksnes eratarbeks mõeldud ülekattumised, näiteks isiklikuks teavituseks mõeldud teenustest tulenevad ülekattumised ei vaja meediateenuse osutaja nõusolekut. See ei tohiks puudutada seadme tööks või programmide valimiseks vajalike kasutajaliideste kontrollrakendusi, näiteks helitugevuse regulaatorit, otsingufunktsioone, navigeerimismenüüsid või kanalite loetelusid. Samuti ei tohiks see puudutada õigustatud ülekattumisi, näiteks hoiatusteateid, avalikes huvides pakutavat teavet, subtiitreid või äriteateid, mida pakub meediateenuse osutaja. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2015/2120⁽¹⁾ artikli 3 lõike 3 kohaldamist, ei tohiks see samuti puudutada andmetihenduse meetodeid, millega sisu muutmata vähendatakse andmefaili suurust, ning teisi meetodeid, millega teenust kohandatakse selle levitamise viisidele (näiteks eraldusvõime ja kodeerimine).

Saadete ja audiovisuaalmeedia teenuste tervikluse kaitsmise meetmeid tuleks rakendada ainult juhul, kui need on vajalikud liikmesriigi poolt kooskõlas liidu õigusega selgelt kindlaks määratud üldhuvieesmärkide saavutamiseks. Seoses avaliku poliitika õigustatud huvidega tuleks selliste meetmetega kehtestada ettevõtjatele proportsionaalseid kohustusi.

- (27) Tellitavate audiovisuaalmeedia teenustena edastatavad alkohoolseid jooke käsitlevad audiovisuaalsed äriteated, välja arvatud sponsorlus ja tootepaigutus, peaksid vastama direktiivis 2010/13/EL sätestatud alkohoolsete jookide telereklaami ja otsepakkumise suhtes kohaldatavatele kriteeriumidele. Alkohoolsete jookide telereklaami ja otsepakkumise suhtes kohaldatavad üksikasjalikumad kriteeriumid puudutavad üksnes reklaamilõike, mis on laadilt saatetest eraldiseisvad ega sisalda seetõttu teisi saatetega seotud või saate lahutamatuks osaks olevaid äriteateid, nagu sponsorlus ja tootepaigutus. Sellest tulenevalt ei tohiks neid kriteeriume kohaldada tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste kontekstis sponsorluse ja tootepaigutuse suhtes.
- (28) Liikmesriikide ja rahvusvahelisel tasandil on olemas teatavad üldtunnustatud toitumisjuhised, näiteks Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa piirkondliku büroo toitainete profiili näidis, mille abil on võimalik eristada toitu selle toitainelise koostise alusel lastele televisioonis toidu reklaamimise kontekstis. Liikmesriike tuleks ärgitada tagama, et enese- ja kaasreguleerimist, sealhulgas tegevusjuhendite kaudu, kasutatakse selleks, et tegelikult vähendada laste kokkupuutumist audiovisuaalsete äriteadetega, mis käsitlevad suure soola-, suhkru- rasva-, küllastunud rasvade või transrasvhapete sisaldusega toite ja jooke või ei ole muul viisil kooskõlas nimetatud riiklike või rahvusvaheliste toitumisjuhistega.
- (29) Sarnaselt tuleks liikmesriike ärgitada tagama, et enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhendeid kasutatakse selleks, et tegelikult vähendada laste ja alaealiste kokkupuutumist alkohoolseid jooke käsitlevate audiovisuaalsete äriteadetega. Liidu ja liikmesriikide tasandil on olemas teatavad kaas- või enesereguleerimise süsteemid alkohoolsete jookide vastutustundlikuks turustamiseks, sealhulgas audiovisuaalsetes äriteadetes. Kõnealuseid süsteeme tuleks veelgi soodustada ja eelkõige tuleks soodustada selliseid süsteeme, mille eesmärk on tagada, et alkohoolseid jooke käsitlevate audiovisuaalsete äriteadetega kaasneks teave vastutustundliku alkoholitarbimise kohta.
- (30) On oluline, et alaealisi kaitstaks tõhusalt hasartmänge reklaamivate audiovisuaalsete äriteadetega kokkupuutumise eest. Selles kontekstis on liidu ja liikmesriikide tasandil olemas mitmed kaas- või enesereguleerimise süsteemid vastutustundliku hasartmängude mängimise propageerimiseks, sealhulgas audiovisuaalsete äriteadete raames.
- (31) Selleks et kõrvaldada liidus piiriüleste teenuste vaba liikumist takistavad tõkked, on vaja tagada selliste enese- ja kaasreguleerimise meetmete tõhusus, mille eesmärk on eelkõige tarbijate või rahvatervise kaitse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT L 310, 26.11.2015, lk 1).

- (32) Televisiooniteenuste turg on muutunud ja audiovisuaalsete äriteadete suhtes on vaja olla paindlikum, eelkõige lineaarsete audiovisuaalmeedia teenuste ja tootepaigutuse kvantitatiivsete normide puhul. Uute teenuste, sealhulgas reklaamita teenuste tekkimine on andnud vaatajatele rohkem valikuid ja nad saavad kergesti hakata kasutama alternatiivseid teenuseid.
- (33) Tootepaigutuse liberaliseerimine ei ole kaasa toonud seda liiki audiovisuaalse äriteate eeldatud kasutuselevõttu. Eelkõige ei ole tootepaigutuse üldine keeld teatavate eranditega andnud meediateenuse osutajatele õiguskindlust. Seega tuleks tootepaigutust lubada kõigi audiovisuaalmeedia teenuste ja videojagamisplatvormi teenuste puhul, kohaldades teatavaid erandeid.
- (34) Tootepaigutust ei tohiks lubada uudistesaadetes ja aktuaalseid poliitilisi sündmusi käsitlevates saadetes, tarbijaküsimusi käsitlevates saadetes, religioosse sisuga saadetes ja lastesaadetes. Tõendid näitavad eeskätt seda, et tootepaigutus ja saatesse põimitud reklaamid võivad mõjutada laste käitumist, kuna lapsed sageli ei suuda ärialast sisu ära tunda. Seetõttu on vaja jätkuvalt keelata tootepaigutus lastesaadetes. Tarbijaküsimusi käsitlevad saated on saated, mis annavad vaatajatele nõuandeid või sisaldavad ülevaateid toodete ja teenuste ostmise kohta. Sellistes saadetes tootepaigutamise lubamine raskendaks vaatajatel reklaami eristamist toimetatavast sisust ja nad võivad eeldada, et kõnealustes saadetes esitatakse tegelik ja aus ülevaade toodetest või teenustest.
- (35) Tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad peaksid edendama Euroopa päritolu teoste tootmist ja levitamist, tagades, et nende kataloogid sisaldavad teatavas minimaalses osakaalus Euroopa päritolu teoseid ja neid tuuakse piisavalt esile. Tuleks julgustada metaandmetes sellise audiovisuaalse sisu märgistamist, mis kvalifitseerub Euroopa päritolu teoseks, nii et sellised metaandmed oleksid meediateenuse osutajatele kättesaadavad. Esiletoomine tähendab Euroopa päritolu teoste edendamist sellistele toodetele ligipääsu hõlbustamise abil. Esiletoomist saab tagada eri vahenditega: näiteks Euroopa päritolu teostele pühendatud osa, millele pääseb ligi teenuse kodulehelt, võimalus otsida Euroopa päritolu teoseid kõnealuse teenuse osana kättesaadavas otsingumootoris, Euroopa päritolu teoste kasutamine kõnealuse teenuse kampaaniates või Euroopa päritolu teoste minimaalse osakaalu edendamine kataloogides, näiteks kasutades reklaamiribasid või sarnaseid vahendeid.
- (36) Selleks et tagada piisavad investeeringud Euroopa päritolu teostesse, peaks liikmesriikidel olema võimalik kehtestada oma territooriumil asutatud meediateenuse osutajatele rahalisi kohustusi. Need kohustused võivad seisneda otseses panuses Euroopa päritolu teoste tootmisse ja õiguste omandamisse. Liikmesriigid võiksid samuti kehtestada teatavasse fondi tasutavad maksed, võttes aluseks nende territooriumil osutatud ja nende territooriumile suunatud audiovisuaalmeedia teenustest saadud tulud. Käesolevas direktiivis selgitatakse, et arvestades otsest seost rahaliste kohustuste ja liikmesriikide erineva kultuuripoliitika vahel, lubatakse liikmesriikidel kehtestada selliseid rahalisi kohustusi ka nende territooriumile suunatud meediateenuse osutajatele, kes on asutatud teises liikmesriigis. Sel juhul tuleks rahalised kohustused sisse nõuda ainult sihtliikmesriigi vaatajaskonna kaudu saadud tuludelt. Meediateenuse osutajatel, kellelt nõutakse panustamist filmide rahastamise süsteemidesse sihtliikmesriigis, peaks isegi juhul, kui neil ei ole selles liikmesriigis asukohta, olema võimalus saada mittediskrimineerival viisil toetust, mis on kättesaadav vastavate meediateenuse osutajatele suunatud filmide rahastamise süsteemide kaudu.
- (37) Televisiooniteenuste osutajad investeerivad praegu Euroopa päritolu audiovisuaalteostesse rohkem kui tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad. Kui sihtliikmesriik otsustab kehtestada rahalise kohustuse teise liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvale televisiooniteenuse osutajale, tuleks seetõttu nõuetekohaselt proportsionaalsuse põhimõtet järgides arvesse võtta selle televisiooniteenuse osutaja otsest panust Euroopa päritolu teoste, eelkõige ühistoodangu tootmisse ja õiguste omandamisse. See ei piira liikmesriikide pädevust kehtestada kooskõlas oma kultuuripoliitikaga ning vastavalt riigiabi normidele nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate poolt makstavate rahaliste kohustuste taset.
- (38) Hinnates igal üksikjuhul eraldi, kas teises liikmesriigis asutatud tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutaja suunab oma teenuseid tema territooriumil asuvale vaatajaskonnale, peaks liikmesriik osutama sellistele näitajatele nagu reklaam või muu müügiehendus, mis on otseselt suunatud tema territooriumil asuvatele tarbijatele, teenuse põhikeeel või sellise sisu või äriteadete olemasolu, mis on otseselt suunatud vastuvõtjaliikmesriigi vaatajaskonnale.

- (39) Kui liikmesriik kehtestab meediateenuse osutajatele rahalisi kohustusi, tuleks nende täitmisest teenitud tuluga piisavalt edendada Euroopa päritolu teoseid, vältides samal ajal meediateenuse osutajatele topeltkohustuste kehtestamise ohtu. Nii peaks liikmesriik, kus meediateenuse osutaja on asutatud, võtma rahalise kohustuse kehtestamisel arvesse mis tahes rahalisi kohustusi, mille on kehtestanud sihtliikmesriigid.
- (40) Tagamaks, et Euroopa päritolu teoste edendamise seotud kohustused ei kahjusta turu arengut, ning võimaldamaks uute osaliste turule sisenemist, ei tohiks neid nõudeid kohaldada teenuseosutajate suhtes, kellel ei ole märkimisväärset turuosa. See kehtib eelkõige väikese käibega ja väikese vaatajaskonnaga teenuseosutajate puhul. Väikese vaatajaskonna saab olenevalt teenuse laadist kindlaks teha näiteks vaatamisaja või müügi põhjal, ent väikese käibe kindlakstegemisel tuleks võtta arvesse liikmesriikide audiovisuaalalgurude erinevat suurust. Samuti oleks sobimatu kehtestada selliseid nõudeid juhul, kui need oleksid audiovisuaalmeedia teenuste laadi või teema tõttu ebaotstarbekad või põhjendamatud.
- (41) On oluline, et televisiooniteenuse osutajatel oleks rohkem paindlikkust ja nad saaksid otsustada, millal näidata reklaame reklaamijate nõudluse ja vaatajate voo maksimeerimiseks. Sellega seoses on aga vaja ka tarbijaid endiselt piisavalt kaitsta, sest sellise paindlikkuse korral võidakse vaadatavuse tippajal vaatajatele ülemäära palju reklaami näidata. Seetõttu tuleks kellaaegadel 06.00–18.00 ning 18.00–24.00 kohaldada eripiiranguid.
- (42) Neutraalsed kaadrid eraldavad toimetatava sisu telereklaami või otsepakkumiste lõikudest ning samuti eraldavad need üksikuid reklaamlõike. See võimaldab vaatajal selgelt aru saada, millal üht liiki audiovisuaalne sisu lõppeb ja teine algab. On vaja täpsustada, et neutraalsed kaadrid ei kuulu telereklaamile ette nähtud mahupiirangu hulka. Sellega tagatakse, et neutraalsetele kaadritele kasutatud aeg ei mõjuta aega, mida kasutatakse reklaamiks, ning et sellel ei ole negatiivset mõju reklaamist saadud tulule.
- (43) Saateaga, mis eraldatakse televisiooniteenuse osutaja enda saadetega ja neist saadetest otseselt tulenevate kõrvaltoodetega seotud teadaannetele ning ametlikele teadaannetele ja heategevusega seotud üleskutsetele, mida edastatakse tasuta (välja arvatud selliste üleskutsete edastamise kulud), ei tohiks arvata maksimaalse saateaja hulka, mida võib eraldada telereklaamile ja otsepakkumistele. Peale selle kuuluvad mitmed televisiooniteenuse osutajad suurematesse televisiooniteenuste kontsernidesse ja esitavad teadaandeid mitte ainult oma saadete ja neist saadetest otseselt tulenevate kõrvaltoodete kohta, vaid ka samasse televisiooniteenuste kontserni kuuluvate teiste ettevõtjate saadete ja audiovisuaalmeedia teenuste kohta. Saateaga, mis eraldatakse sellistele teadaannetele, ei tohiks samuti arvata saateaja hulka, mida võib eraldada telereklaamile ja otsepakkumistele.
- (44) Direktiiviga 2010/13/EL hõlmatud videojagamisplatvormi teenuse osutajad osutavad infoühiskonna teenuseid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/31/EÜ⁽¹⁾ tähenduses. Kui need teenuseosutajad on asutatud liikmesriigis, kohaldatakse neile sellest tulenevalt kõnealusel direktiivis sätestatud siseturgu käsitlevaid õigusnorme. On asjakohane tagada, et samu õigusnorme kohaldataks ka neile videojagamisplatvormi teenuse osutajatele, kes ei ole asutatud liikmesriigis, et tagada direktiivis 2010/13/EL sätestatud alaealiste ja üldsuse kaitsmiseks võetavate meetmete tõhusus ning võimalikult võrdsed võimalused, kui kõnealustel teenuseosutajatel on kas ematettevõtja või tütarettevõtja, mis on asutatud liikmesriigis, või kui kõnealused teenuseosutajad kuuluvad kontserni ja teine kõnealusel kontserni kuuluv ettevõtja on asutatud liikmesriigis. Seetõttu peaksid direktiivis 2010/13/EL esitatud määratlused rajanema põhimõtetel ning tagama, et ettevõtjal ei ole võimalik ennast nimetatud direktiivi kohaldamisalast välja arvata, luues mitmekihilise struktuuriga kontserni, kuhu kuuluvad liidus või väljaspool liitu asutatud ettevõtjad. Komisjoni tuleks teavitada iga liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatest teenuseosutajatest, kohaldades direktiivides 2000/31/EÜ ja 2010/13/EL sätestatud asukohta käsitlevaid õigusnorme.
- (45) Esile on kerkinud uued probleemid, eelkõige seoses videojagamisplatvormidega, kus kasutajad, eelkõige alaealsed, tarbivad üha enam audiovisuaalset sisu. Selles kontekstis on üha enam muret tegev videojagamisplatvormi teenuste kaudu edastatav kahjulik sisu ja vihakõne. Alaealiste ja üldsuse kaitsmiseks sellise sisu eest on vaja nendes küsimustes kehtestada proportsionaalsed õigusnormid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ, infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1).

- (46) Videojagamisplatvormi teenusena edastatavate äriteadete suhtes kohaldatakse juba Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/29/EÜ, ⁽¹⁾ millega keelatakse ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausad kaubandustavad, sealhulgas eksitavad ja agressiivsed tavad infoühiskonna teenuste raames.

Videojagamisplatvormidel edastatavate tubakat ja sellega seotud tooteid käsitlevate äriteadete puhul tagatakse tarbijate piisav kaitse tubaka- ja seonduvate toodete puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/33/EÜ ⁽²⁾ kehtestatud keeldudega ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/40/EL ⁽³⁾ kohaselt elektroonilisi sigarette ja täitepakendeid käsitlevate äriteadete suhtes kohaldatavate keeldudega. Kuna audiovisuaalset sisu kasutatakse järjest enam videojagamisplatvormi teenuste kaudu, on vaja tagada piisav tarbijakaitse, viies kõigile teenusepakkujatele kehtivad audiovisuaalsete äriteadete suhtes kohaldatavad normid asjakohasel määral omavahel vastavusse. Seetõttu on oluline, et videojagamisplatvormidel edastatavad audiovisuaalsed äriteadete oleksid selgesti eristatavad ning vastaksid kvaliteedi miinimumnõuetele.

- (47) Märkimisväärne osa videojagamisplatvormi teenuste kaudu edastatavast sisust ei kuulu videojagamisplatvormi teenuse osutaja toimetustavast alla. Samal ajal määravad need teenuseosutajad üldjuhul kindlaks sisu, eelkõige saadete, kasutaja loodud videote ja audiovisuaalsete äriteadete korralduse, sealhulgas automaatsete vahendite või algoritmide abil. Seetõttu tuleks kõnealustel teenuseosutajatelt nõuda, et nad võtaksid asjakohaseid meetmeid alaealiste kaitseks sellise sisu eest, mis võib kahjustada nende füüsilist, vaimset või kõlblist arengut. Samuti tuleks neilt nõuda, et nad võtaksid asjakohaseid meetmeid, et kaitsta üldsust sisu eest, mis sisaldab konkreetse isikute rühma või rühma liikme vastu suunatud vägivaldala või vihkamisele õhutamist Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklis 21 osutatud alustel või mille levitamine on liidu õiguse kohaselt kuritegu.
- (48) Võttes arvesse teenuseosutajate seotust videojagamisplatvormi teenuste kaudu edastatava sisuga, peaksid kõnealused alaealised ja üldsust kaitsvad asjakohased meetmed olema seotud sisu korralduse, mitte sisu kui sellisega. Seetõttu tuleks kohaldada direktiivis 2010/13/EL sätestatud nõudeid, ilma et see piiraks direktiivi 2000/31/EÜ artiklite 12–14 kohaldamist, mis näevad ette vastutusest vabastamise teatavate infoühiskonna teenuste osutajate poolt edastatud või automaatselt, vahepeal või ajutiselt talletatud või muul viisi talletatud ebaseadusliku sisu puhul. Samuti tuleks neid nõudeid kohaldada direktiivi 2000/31/EÜ artiklitega 12–14 reguleeritud teenuste osutamisel, ilma et see piiraks kõnealuse direktiivi artikli 15 kohaldamist, millega välistatakse, et asjaomastele teenuseosutajatele kehtestatakse üldine kohustus jälgida sellist teavet ning otsida aktiivselt illegaalsele tegevusele viitavaid fakte ja asjaolusid, mõjutamata siiski jälgimiskohustust konkreetsetel juhtudel ning eelkõige piiramata liikmesriikide ametiasutuste poolt liikmesriigi õiguse alusel esitatud korraldusi.
- (49) Direktiivi 2010/13/EL kohaselt võetavate asjakohaste meetmete rakendamisel on asjakohane kaasata võimalikult suures ulatuses videojagamisplatvormi teenuse osutajaid. Seetõttu tuleks julgustada kaasreguleerimist. Samuti peaks videojagamisplatvormi teenuse osutajatele jääma võimalus võtta vabatahtlikult rangemaid meetmeid kooskõlas liidu õigusega ning austades õigust sõna- ja teabevabadusele ja meedia mitmekesisuse põhimõtet.
- (50) Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele on põhiõigused, mis on sätestatud harta artiklis 47. Direktiivi 2010/13/EL sätteid ei tohiks seetõttu tõlgendada viisil, mis takistaks pooltel kasutamast õigust pöörduda kohtusse.
- (51) Direktiivi 2010/13/EL kohaselt võetavad asjakohased meetmed alaealiste kaitsmiseks kahjuliku sisu eest ning üldsuse kaitsmiseks vägivaldala, vihkamisele või terrorismile õhutamise sisu eest tuleks viia hoolikalt tasakaalu kohaldatavate hartas sätestatud põhiõigustega. See on olukorrast lähtuvalt eelkõige seotud õigusega era- ja perekonnaelu austamisele ning isikuandmete kaitsega, sõna- ja teabevabaduse, ettevõtlusvabaduse, diskrimineerimiskeelu ja lapse õigustega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta direktiiv 2003/33/EÜ tubakatoodete reklaami ja sponsorlusega seotud õigusnormide ühtlustamise kohta liikmesriikides (ELT L 152, 20.6.2003, lk 16).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/40/EL tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 1).

- (52) Kontaktkomitee eesmärk on hõlbustada direktiivi 2010/13/EL tõhusat rakendamist ning kontaktkomiteega tuleks korrapäraselt konsulteerida direktiivi kohaldamisel tekkivate praktiliste probleemide osas. Kontaktkomitee töö ei tohiks piirduda praeguste audiovisuaalpoliitika teemadega, vaid peaks hõlmama ka asjakohast arengut selles valdkonnas. Komiteesse kuuluvad liikmesriikide asjaomaste asutuste esindajad. Oma esindajate nimetamisel julgustatakse liikmesriike edendama kontaktkomitee koosseisus soolist tasakaalu.
- (53) Liikmesriigid peaksid tagama, et nende riiklikud regulaatorasutused või -organid on valitsusest juriidiliselt eraldiseisvad. See ei tohiks aga takistada liikmesriike tegemast oma riigiõiguse kohast järelevalvet. Riiklikke regulaatorasutusi või -organeid tuleks käsitada nõutava sõltumatuse taseme saavutanuna siis, kui need asutused või -organid, sealhulgas need, mis on asutatud avaliku sektori asutuste või organitena, on funktsionaalselt ja tegelikult sõltumatud oma vastavast valitsusest ja mis tahes muust avalik-õiguslikust või eraõiguslikust asutusest. Seda peetakse oluliseks, et tagada riiklike regulaatorasutuste või -organite tehtud otsuste erapooletus. Nimetatud sõltumatuse nõue ei tohiks piirata liikmesriikide võimalust asutada regulaatorasutusi, kes teevad järelevalvet eri sektorite, näiteks audiovisuaalsektori ja telekommunikatsioonisektori üle. Riiklikel regulaatorasutustel või -organitel peaksid olema nõuete täitmise tagamise volitused ning oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid, st personal, oskusteave ja rahalised vahendid. Direktiivi 2010/13/EL alusel asutatud riiklike regulaatorasutuste või -organite tegevusega tuleks tagada meedia mitmekesisuse, kultuurilise mitmekesisuse, tarbijate kaitse, siseturu nõuetekohase toimimise ja ausa konkurentsi edendamise eesmärkide austamine.
- (54) Kuna audiovisuaalmeedia teenuste üks eesmärk on teenida üksikisikute huve ning kujundada avalikku arvamust, on väga oluline, et sellised teenused võimaldaksid üksikisikute ja kogu ühiskonna võimalikult täielikku ja mitmekesist teavitamist. Seda eesmärki on võimalik saavutada üksnes juhul, kui riik ega riiklikud regulaatorasutused ega -organid toimetustel otsustesse kuidagi ei sekku ega mõjuta neid viisil, mis läheb kaugemale õiguse rakendamisest ning mille eesmärk ei ole kaitsta seadusjärgset õigust, mida tuleb kaitsta konkreetsest arvamusest sõltumata.
- (55) Liikmesriigi tasandil peaks olema toimivad edasikaebamise mehhanismid. Asjaomane edasikaebusi menetlev asutus peaks olema kõigist osalevatest pooltest sõltumatu. Selline asutus võib olla kohus. Kaebuse esitamine ei tohiks piirata pädevuse jagunemist riiklikes kohtusüsteemides.
- (56) Et tagada liidu audiovisuaalvaldkonda reguleeriva raamistiku järjepidev kohaldamine kõigis liikmesriikides, lõi komisjon oma 3. veebruari 2014. aasta otsusega ERGA⁽¹⁾. ERGA ülesanne on pakkuda komisjonile tehnilisi eksperditeadmisi direktiivi 2010/13/EL järjepideval rakendamisel kõigis liikmesriikides ja hõlbustada koostööd riiklike regulaatorasutuste või -organite vahel ning riiklike regulaatorasutuste või -organite ning komisjoni vahel.
- (57) ERGA on andnud positiivse panuse reguleerimistavade järjepidevuse edendamisse ning andnud komisjonile kõrgetasemelist nõu rakenduslikes küsimustes. Seetõttu tuleb ERGAt ametlikult tunnustada ja tema osatähtsust direktiiviga 2010/13/EL tugevdada. Seetõttu tuleks ERGA luua nimetatud direktiivi alusel.
- (58) Komisjon peaks saama ERGAGA vabalt konsulteerida mis tahes küsimustes, mis on seotud audiovisuaalmeedia teenuste ja videojagamisplatvormidega. ERGA peaks abistama komisjoni, pakkudes tehnilisi eksperditeadmisi ja andes tehnilist nõu ning hõlbustades parimate tavade jagamist, sealhulgas enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhenditega seoses. Eelkõige peaks komisjon ERGAGA konsulteerima direktiivi 2010/13/EL kohaldamisel, et hõlbustada selle direktiivi ühtset rakendamist. ERGA peaks komisjoni taotluse korral esitama mittedividuud arvamusi jurisdiktsiooni kohta ning vastuvõtmise vabadusest erandit tegevate meetmete ja jurisdiktsioonist kõrvalehoidmist käsitlevate meetmete kohta. ERGA peaks samuti suutma anda tehnilist nõu igas audiovisuaalmeedia teenuste raamistikuga seotud regulatiivses küsimuses, sealhulgas vihakõne ja alaealiste kaitse valdkonnas ning suure rasva-, soola-/naatriumi- või suhkruisaldusega toite käsitlevate audiovisuaalsete äriteadete sisu kohta.
- (59) Meediakirjaoskus tähendab oskusi, teadmisi ja arusaamu, mis võimaldavad kodanikel meediat tulemuslikult ja ohutult kasutada. Et kodanikel oleks ligipääs teabele ning nad saaksid meediasisu vastutustundlikult ja turvaliselt kasutada, kriitiliselt hinnata ning luua, peab neil olema väga hea meediakirjaoskus. Meediakirjaoskus ei tohiks olla piiratud vahendite ja tehnoloogia tundmaõppimisega, vaid selle eesmärk peaks olema anda kodanikele kriitilise mõtlemise oskused, mida on vaja hinnangute andmiseks, keeruliste olukordade analüüsimiseks ning arvamuste

(¹) Komisjoni 3. veebruari 2014. aasta otsus C(2014) 462 (final) audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa regulaatorasutuste rühma loomise kohta.

faktidest eristamiseks. Seetõttu on vajalik, et nii meediateenuse osutajad kui ka videojagamisplatvormi teenuste osutajad koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega edendaksid meediakirjaoskust ühiskonna kõigis rühmades, igas vanuses kodanike seas ja kogu meediat hõlmates ning et tehtud edusamme jälgitaks tähelepanelikult.

- (60) Direktiiv 2010/13/EL ei piira liikmesriikide kohustust austada ja kaitsta inimväärlikust. Sellega austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse direktiiviga 2010/13/EL tagada, et austataks täielikult õigust sõnavabadusele, ettevõtlusvabadusele ja kohtulikule kontrollile ning õigust edendada hartas sätestatud lapse õiguste kohaldamist.
- (61) Liikmesriikide poolt direktiivi 2010/13/EL alusel võetavate meetmete puhul tuleb austada sõna- ja teabevabadust ning meedia mitmekesisuse põhimõtet, samuti kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse põhimõtet kooskõlas UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooniga.
- (62) Poliitilistele uudistesaadetele ligipääsu õigus on väga oluline, et kaitsta põhivabadust saada teavet ja et tagada liidu vaatajate huvide täielik ja nõuetekohane kaitse. Võttes arvesse audiovisuaalmeedia teenuste üha suurenevat tähtsust ühiskonna ja demokraatia seisukohast, tuleks poliitiliste uudiste ülekanded teha liidus piiriülevalt võimalikult laialdaselt kättesaadavaks, piiramata sealjuures autoriõigust käsitlevaid õigusnorme.
- (63) Direktiivis 2010/13/EL ei käsitleta rahvusvahelise eraõiguse norme, eelkõige kohtute pädevust reguleerivaid õigusnorme ega lepingulist ja lepinguvälise kohustuste suhtes kohaldatavat õigust.
- (64) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta (*) kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate riigisiseste õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (65) Seepärast tuleks direktiivi 2010/13/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2010/13/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) „audiovisuaalmeedia teenus“ –

i) teenus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 56 ja 57 määratletud tähenduses, kui teenuse või selle eristatava osa peamine eesmärk on pakkuda direktiivi 2002/21/EÜ artikli 2 punktis a määratletud elektroonilise side võrgu kaudu meediateenuse osutaja toimetust vastutuse all üldsusele teavituslikke, meelelahutuslikke või hariduslikke saateid; selline audiovisuaalmeedia teenus on kas käesoleva lõike punktis e määratletud teleülekanne või käesoleva lõike punktis g määratletud tellitav audiovisuaalmeedia teenus;

ii) audiovisuaalne äriteade;“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„aa) „videojagamisplatvormi teenus“ – teenus Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 56 ja 57 määratletud tähenduses, mille puhul teenuse või selle eristatava osa peamine eesmärk või teenuse põhiline otstarve on pakkuda üldsusele direktiivi 2002/21/EÜ artikli 2 punktis a määratletud elektroonilise side võrgu kaudu teavituslikke, meelelahutuslikke või hariduslikke saateid, kasutaja loodud videoid või mõlemaid, mille üle videojagamisplatvormi teenuse osutajal puudub toimetust vastutus ning mille korralduse määrab kindlaks videojagamisplatvormi teenuse osutaja, sealhulgas automaatsete vahendite või algoritmide abil, eelkõige sisu kuvamise, märgistamise ja järjestamisega;“;

(*) ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

c) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) „saade“ – heliga või helita liikuvate kujutiste kogum, mis olenemata selle pikkusest moodustab meediateenuse osutaja koostatud kava või kataloogi raames eraldi elemendi, sealhulgas pikad mängufilmid, videoklipid, spordisündmuste ülekanded, komöödiasarjad, dokumentaalfilmid, lastesaated ja algupärane draama;“;

d) lisatakse järgmised punktid:

„ba) „kasutaja loodud video“ – heliga või helita liikuvate kujutiste kogum, mis olenemata selle pikkusest moodustab eraldi elemendi, mille kasutaja on loonud ja mille see kasutaja või mõni teine kasutaja on üles laadinud videojagamispplatvormile;

bb) „toimetuslik otsus“ – toimetusvastutuse täitmise eesmärgil regulaarselt tehtav otsus, mis on seotud audiovisuaalmeedia teenuse igapäevase osutamisega;“;

e) lisatakse järgmine punkt:

„da) „videojagamispplatvormi teenuse osutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes osutab videojagamispplatvormi teenust;“;

f) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) „audiovisuaalne äriteade“ – heliga või helita kujutised, mis on mõeldud majandustegevusega tegeleva füüsilise või juriidilise isiku kaupade, teenuste või maine otseseks või kaudseks reklaamimiseks; sellised kujutised kaasnevad saate või kasutaja loodud videoga või on nendesse lisatud tasu või muu samalaadse hüvitise eest või enese reklaamimiseks. Audiovisuaalse äriteate vormid on muu hulgas telereklaam, sponsorlus, otsepakkumised ja tootepaigutus;“;

g) punkt k asendatakse järgmisega:

„k) „sponsorlus“ – audiovisuaalmeedia teenuste või videojagamispplatvormi teenuste osutamises või audiovisuaalteoste tootmises mitteosaleva avalik-õigusliku või eraettevõtja või füüsilise isiku igasugune osalemine audiovisuaalmeedia teenuste, videojagamispplatvormi teenuste, kasutaja loodud videote või saadete rahastamises eesmärgiga reklaamida oma nime, kaubamärki, mainet, tegevust või toodet;“;

h) punkt m asendatakse järgmisega:

„m) „tootepaigutus“ – mis tahes vormis audiovisuaalne äriteade, mis seisneb toote, teenuse või selle kaubamärgi kaasamises või sellele osutamises selliselt, et seda esitatakse saates või kasutaja loodud videos tasu või muu samalaadse hüvitise eest;“.

2) II peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„AUDIOVISUAALMEEDIA TEENUSEID REGULEERIVAD ÜLDSÄTTED“.

3) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) kui meediateenuse osutaja peakorter asub ühes liikmesriigis, kuid audiovisuaalmeedia teenust käsitlevad toimetuslikud otsused tehakse teises liikmesriigis, käsitatakse meediateenuse osutajat asutatuna selles liikmesriigis, kus töötab oluline osa saadetega seotud audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest. Kui oluline osa saadetega seotud audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest töötab mõlemas liikmesriigis, käsitatakse meediateenuse osutajat asutatuna selles liikmesriigis, kus asub tema peakorter. Kui oluline osa saadetega seotud audiovisuaalmeedia teenuse osutamises osalevatest töötajatest ei tööta kummaski liikmesriigis, käsitatakse meediateenuse osutajat asutatuna selles liikmesriigis, kus ta kõigepealt alustas oma tegevust, kooskõlas selle liikmesriigi õigusega, tingimusel et ta säilitab selle liikmesriigi majandusega püsiva ja tegeliku sideme;“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„5a. Liikmesriigid tagavad, et meediateenuse osutajad teavitavad pädevaid riiklikke regulaatorasutusi või -organeid kõigest muudatustest, mis võivad mõjutada jurisdiktsiooni kindlaksmääramist kooskõlas lõigetega 2, 3 ja 4.“

5b. Liikmesriigid koostavad ja ajakohastavad oma jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate loetelu ning märgivad, millistele lõigetes 2–5 kehtestatud kriteeriumidele nende jurisdiktsioon tugineb. Liikmesriigid edastavad komisjonile nimetatud loetelu, sealhulgas võimalikud muudatused.

Komisjon tagab, et sellised loetelud tehakse kättesaadavaks keskandmebaasi kaudu. Kui loetelude vahel esineb vasturääkivusi, võtab komisjon lahenduse leidmiseks asjaomaste liikmesriikidega ühendust. Komisjon tagab, et riiklikel regulaatorasutustel või -organitel on juurdepääs kõnealusele andmebaasile. Komisjon teeb andmebaasis oleva teabe üldsusele kättesaadavaks.

5c. Kui artikli 3 või 4 kohaldamisel ei jõua asjaomased liikmesriigid kokkuleppele, millisel liikmesriigil on jurisdiktsioon, annavad nad komisjonile põhjendamatu viivituseeta sellest küsimusest teada. Komisjon võib esitada audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa regulaatorasutuste rühmale (ERGA) taotluse, et see esitaks kooskõlas artikli 30b lõike 3 punktiga d selles küsimuses arvamuse. ERGA esitab arvamuse 15 tööpäeva jooksul alates komisjoni taotluse esitamisest. Komisjon teavitab nõuetekohaselt artikliga 29 loodud kontaktkomiteed.

Kui komisjon võtab vastu otsuse vastavalt artikli 3 lõigetele 2 ja 3 või artikli 4 lõikele 5, otsustab ta samuti, millisel liikmesriigil on jurisdiktsioon.“

4) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

1. Liikmesriigid tagavad teistest liikmesriikidest pärinevate audiovisuaalmeedia teenuste vastuvõtmise vabaduse ega piira nende taasedastamist oma territooriumil põhjustel, mis kuuluvad käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondadesse.

2. Liikmesriigid võivad teha käesoleva artikli lõikest 1 ajutiselt erandi, kui teise liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva meediateenuse osutaja osutatav audiovisuaalmeedia teenus rikub selgelt, oluliselt ja raskelt artikli 6 lõike 1 punktis a või artikli 6a lõikes 1 sätestatud nõudeid või kahjustab rahvatervist või kujutab endast rahvatervise kahjustamise tõsist ja suurt ohtu.

Esimeses lõigus osutatud erandit võib kohaldada järgmistel tingimustel:

- a) meediateenuse osutaja on eelmise 12 kuu jooksul juba vähemalt kahel varasemal korral tegutsenud ühel või enamal esimeses lõigus kirjeldatud viisil;
- b) asjaomane liikmesriik on teatanud meediateenuse osutajale, liikmesriigile, mille jurisdiktsiooni alla see teenuseosutaja kuulub, ja komisjonile kirjalikult väidetavast rikkumisest ja proportsionaalsetest meetmetest, mida ta kavatses võtta, kui mõni selline rikkumine peaks uuesti aset leidma;
- c) asjaomane liikmesriik on austanud meediateenuse osutaja kaitseõigust ning on eelkõige andnud sellele meediateenuse osutajale võimaluse väljendada oma seisukohti väidetavate rikkumiste asjus ning
- d) konsultatsioonides liikmesriigiga, mille jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, ja komisjoniga ei ole jõutud vastastikusele kokkuleppele ühe kuu jooksul alates komisjoni poolt punktis b osutatud teate saamisest.

Komisjon otsustab kolme kuu jooksul alates asjaomase liikmesriigi võetud meetmete kohta teate saamisest ja pärast ERGA-lt artikli 30b lõike 3 punkti d kohaselt arvamuse esitamise taotlemist, kas need meetmed on kooskõlas liidu õigusega. Komisjon teavitab nõuetekohaselt kontaktkomiteed. Kui komisjon otsustab, et need meetmed ei ole liidu õigusega kooskõlas, nõuab ta asjaomaselt liikmesriigilt kõnealuste meetmete kohaldamise viivitamatut lõpetamist.

3. Liikmesriigid võivad teha käesoleva artikli lõikest 1 ajutiselt erandi, kui teise liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva meediateenuse osutaja osutatav audiovisuaalmeedia teenus rikub selgelt, oluliselt ja raskelt artikli 6 lõike 1 punktis b sätestatud nõudeid või kahjustab ühiskonna turvalisust, sealhulgas riigi julgeoleku ja riigikaitse tagamist, või kujutab endast tõsist ja suurt ohtu kahjustada ühiskonna turvalisust, sealhulgas riigi julgeoleku ja riigikaitse tagamist.

Esimeses lõigus osutatud erandit võib kohaldada järgmistel tingimustel:

- a) esimeses lõigus osutatud teguviis on eelmise 12 kuu jooksul esinenud vähemalt ühel varasemal korral ning

b) asjaomane liikmesriik on teatanud meediateenuse osutajale, liikmesriigile, mille jurisdiktsiooni alla see teenuseosutaja kuulub, ja komisjonile kirjalikult väidetavast rikkumisest ja proportsionaalsetest meetmetest, mida ta kavatses võtta, kui mõni selline rikkumine peaks uuesti aset leidma.

Asjaomane liikmesriik austab asjaomase meediateenuse osutaja kaitseõigust ning eelkõige annab sellele meediateenuse osutajale võimaluse väljendada oma seisukohti väidetavate rikkumiste kohta.

Komisjon otsustab kolme kuu jooksul alates asjaomase liikmesriigi võetud meetmete kohta teate saamisest ja pärast ERGA-lt artikli 30b lõike 3 punkti d kohaselt arvamuse esitamise taotlemist, kas need meetmed on kooskõlas liidu õigusega. Komisjon teavitab nõuetekohaselt kontaktkomiteed. Kui komisjon otsustab, et need meetmed ei ole liidu õigusega kooskõlas, nõuab ta asjaomaselt liikmesriigilt kõnealuste meetmete kohaldamise viivitamatut lõpetamist.

4. Lõigete 2 ja 3 kohaldamine ei piira ühegi menetluse, õiguskaitsevahendi ega karistuse kohaldamist kõnealuste rikkumiste suhtes selles liikmesriigis, mille jurisdiktsiooni alla asjaomane meediateenuse osutaja kuulub.

5. Liikmesriigid võivad kiireloomulistel juhtudel hiljemalt ühe kuu jooksul pärast väidetavat rikkumist kalduda kõrvale lõike 3 punktides a ja b sätestatud tingimustest. Sellisel juhul teavitatakse võetud meetmetest võimalikult kiiresti komisjoni ja liikmesriiki, mille jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, ning põhjendatakse, miks liikmesriik peab juhtumit kiireloomuliseks. Komisjon uurib võimalikult kiiresti, kas teatatud meetmed on liidu õigusega kooskõlas. Kui komisjon jõuab järeldusele, et meetmed ei ole liidu õigusega kooskõlas, nõuab ta kõnealuselt liikmesriigilt kõnealuste meetmete kohaldamise viivitamatut lõpetamist.

6. Kui komisjonil ei ole lõike 2 või 3 kohaselt otsuse tegemiseks vajalikku teavet, esitab ta ühe kuu jooksul alates teate saamisest asjaomasele liikmesriigile taotluse kogu teabe saamiseks, mida ta vajab kõnealuse otsuse tegemiseks. Tähtaeg, mille jooksul komisjon peab otsuse tegema, peatatakse niikauaks, kuni kõnealune liikmesriik on sellise vajaliku teabe esitanud. Mingil juhul ei kesta tähtaja peatumine kauem kui üks kuu.

7. Liikmesriigid ja komisjon jagavad kontaktkomitee ja ERGA raames regulaarselt kogemusi ja parimaid tavasid seoses käesolevas artiklis kehtestatud menetlusega.“

5) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

1. Liikmesriigid võivad nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt meediateenuse osutajatelt nõuda käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades üksikasjalikumate või rangemate õigusnormide järgimist, tingimusel et need normid on kooskõlas liidu õigusega.

2. Kui liikmesriik

a) on lõike 1 kohaselt kasutanud vabadust võtta vastu üksikasjalikumad või rangemad avalikel huvidel põhinevad õigusnormid ning

b) leiab, et teise liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluv meediateenuse osutaja osutab audiovisuaalmeedia teenust, mis tervikuna või peamiselt on suunatud tema territooriumile,

võib ta esitada jurisdiktsiooni omavale liikmesriigile taotluse kõigi käesoleva lõikega seotud tuvastatud probleemide lahendamiseks. Mõlemad liikmesriigid teevad vastastikku rahuldava lahenduseni jõudmiseks lojaalselt ja kiiresti koostööd.

Esimese lõigu kohase põhjendatud taotluse kättesaamisel esitab jurisdiktsiooni omav liikmesriik meediateenuse osutajale nõude järgida kõnealuseid avalikel huvidel põhinevaid õigusnorme. Jurisdiktsiooni omav liikmesriik teavitab taotluse esitanud liikmesriiki regulaarselt tuvastatud probleemide lahendamiseks tehtud sammudest. Jurisdiktsiooni omav liikmesriik teavitab taotluse esitanud liikmesriiki ja komisjoni kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest saavutatud tulemustest ning selgitab juhul, kui lahendust ei suudetud leida, selle põhjuseid.

Kumbki liikmesriik võib igal ajal paluda kontaktkomiteel kõnealune juhtum läbi vaadata.

3. Asjaomane liikmesriik võib võtta asjakohaseid meetmeid kõnealuse meediateenuse osutaja vastu, kui

a) tema hinnangul ei ole lõike 2 kohaldamisel saadud tulemused rahuldavad ning

- b) ta on esitanud tõendid, mis näitavad, et kõnealune meediateenuse osutaja on asutatud jurisdiktsiooni omavas liikmesriigis eesmärgiga hoida kõrvale käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades kehtestatud rangematest õigusnormidest, mis oleksid tema suhtes kohaldatavad juhul, kui ta oleks asutatud asjaomases liikmesriigis; nimetatud tõendid peavad võimaldama kõnealust kõrvalehoidmist mõistlikult tuvastada, ilma et oleks vaja kindlaks teha meediateenuse osutaja kavatsust kõnealustest rangematest õigusnormidest kõrvale hoida.

Sellised meetmed peavad olema objektiivselt vajalikud, neid tuleb kohaldada mittediskrimineerival viisil ning need peavad olema taotletavate eesmärkidega proportsionaalsed.

4. Liikmesriik võib võtta lõike 3 kohaseid meetmeid üksnes juhul, kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) ta on teatanud komisjonile ja liikmesriigile, kus meediateenuse osutaja on asutatud, oma kavatsusest võtta selliseid meetmeid, põhjendades samal ajal, millel tema hinnang põhineb;
- b) ta on austanud asjaomase meediateenuse osutaja kaitseõigust ning on eelkõige andnud kõnealusele meediateenuse osutajale võimaluse väljendada oma seisukohta seoses väidetavate rikkumiste ja meetmetega, mida teate esitanud liikmesriik kavatseb võtta, ja
- c) komisjon on pärast ERGA-lt artikli 30b lõike 3 punkti d kohaselt arvamuse esitamise taotlemist otsustanud, et need meetmed on kooskõlas liidu õigusega ning et eelkõige on käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 alusel meetmeid võtva liikmesriigi hinnangud asjakohaselt põhjendatud; komisjon teavitab nõuetekohaselt kontaktkomiteed.

5. Komisjon otsustab kolme kuu jooksul alates lõike 4 punktis a sätestatud teate saamisest, kas need meetmed on kooskõlas liidu õigusega. Kui komisjon otsustab, et need meetmed ei ole liidu õigusega kooskõlas, nõuab ta asjaomaselt liikmesriigilt kavandatud meetmete võtmisest loobumist.

Kui komisjonil ei ole esimese lõigu kohaselt otsuse tegemiseks vajalikku teavet, esitab ta ühe kuu jooksul alates teate saamisest asjaomasele liikmesriigile taotluse kogu teabe saamiseks, mida ta vajab kõnealuse otsuse tegemiseks. Tähtaeg, mille jooksul komisjon peab otsuse tegema, peatatakse niikauaks, kuni kõnealune liikmesriik on sellise vajaliku teabe esitanud. Mingil juhul ei kesta tähtaja peatumine kauem kui üks kuu.

6. Liikmesriigid tagavad asjakohaste vahenditega ja oma riigisisese õiguse raames, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad järgivad tegelikult käesolevat direktiivi.

7. Direktiivi 2000/31/EÜ kohaldatakse täies ulatuses, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti. Kui direktiiv 2000/31/EÜ on vastuolus käesoleva direktiiviga, kohaldatakse käesolevat direktiivi, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti.“

6) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 4a

1. Liikmesriigid julgustavad kasutama kaasreguleerimist ja soodustama enesereguleerimist käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades riigi tasandil vastu võetud tegevusjuhendite abil nende õigussüsteemis lubatud ulatuses. Kõnealused tegevusjuhendid peavad

- a) olema asjaomaste liikmesriikide põhiliste sidusrühmade seas laialdaselt aktsepteeritud;
- b) selgelt ja üheselt mõistetavalt kirjeldama nende eesmärke;
- c) ette nägema taotletavate eesmärkide täitmise regulaarse, läbipaistva ja sõltumatu seire ja hindamise ning
- d) sätestama tulemusliku nõuete täitmise tagamise, sealhulgas tõhusad ja proportsionaalsed karistused.

2. Liikmesriigid ja komisjon võivad soodustada enesereguleerimist liidu tegevusjuhendite abil, mille on koostanud meediateenuse osutajad, videojagamispplatvormi teenuse osutajad või neid esindavad organisatsioonid vajaduse korral koostöös muude sidusrühmadega, nagu tööstus, kaubandus, kutse- ja tarbijauhendused või -organisatsioonid. Kõnealused tegevusjuhendid peavad olema liidu tasandil põhiliste sidusrühmade seas laialdaselt aktsepteeritud ning kooskõlas lõike 1 punktidega b–d. Liidu tegevusjuhendid ei piira liikmesriikide tegevusjuhendite kohaldamist.

Koostöös liikmesriikidega hõlbustab komisjon asjakohasel juhul liidu tegevusjuhendite väljatöötamist subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaselt.

Tegevusjuhenditele allkirja andjad esitavad liidu tegevusjuhendite kavandid ja nende muudatused komisjonile. Komisjon konsulteerib tegevusjuhendite kavandite ja nende muudatuste küsimuses kontaktkomiteega.

Komisjon teeb need tegevusjuhendid üldsusele kättesaadavaks ning võib neid asjakohaselt üldsusele tutvustada.

3. Liikmesriigid võivad nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt meediateenuse osutajatelt nõuda käesoleva direktiiviga või liidu õigusega kooskõlas olevate üksikasjalikumate või rangemate õigusnormide järgimist, muu hulgas juhul, kui sõltumatu riiklik regulaatorasutus -või organ jõuab järeldusele, et mis tahes tegevusjuhend või selle osa ei ole osutunud piisavalt tõhusaks. Liikmesriigid teatavad sellistest õigusnormidest põhjendamatu viivitusega komisjonile.“

7) III peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„AUDIOVISUAALMEEDIA TEENUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED“.

8) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad teevad teenuse vastuvõtjatele kergesti, vahetult ja püsivalt kättesaadavaks vähemalt järgmise teabe:

- a) teenuseosutaja nimi;
- b) teenuseosutaja asutamiskoha geograafiline aadress;
- c) teenuseosutaja kontaktandmed, sealhulgas elektronposti aadress või veebisait, mille kaudu saab temaga vahetult, tulemuslikult ja kiiresti ühendust võtta;
- d) liikmesriik, mille jurisdiktsiooni alla ta kuulub, ning pädevad regulaatorasutused -või -organid või järelevalveasutused.

2. Liikmesriigid võivad võtta seadusandlikke meetmeid, nähes ette, et lisaks lõikes 1 loetletud teabele teevad nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad kättesaadavaks teabe nende omandistruktuuri, sealhulgas tegelike kasusaajate kohta. Selliste meetmete puhul järgitakse asjaomaseid põhiõigusi, nagu tegelike kasusaajate õigus era- ja perekonnaelu austamisele. Võetavad meetmed on vajalikud ja proportsionaalsed ning need teenivad üldhuvieesmärki.“

9) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide kohustust austada ja kaitsta inimväärikust, tagavad liikmesriigid asjakohaste meetmetega, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate pakutavad audiovisuaalmeedia teenused ei sisalda:

- a) vägivalle või vihkamisele õhutamist, mis on suunatud isikute rühma või rühmaliikme vastu harta artiklis 21 osutatud alustel;
- b) avalikku üleskutset panna toime terroriakt direktiivi (EL) 2017/541 artikli 5 tähenduses.

2. Käesoleva artikli kohaldamiseks võetavad meetmed on vajalikud ja proportsionaalsed ning kooskõlas hartas sätestatud õiguste ja põhimõtetega.“

10) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 6a

1. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate audiovisuaalmeedia teenuse osutajate edastatavad audiovisuaalmeedia teenused, mis võivad kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlbelist arengut, tehakse ligipääsetavaks üksnes viisil, mis tagab selle, et alaealised tavaliselt neid ei kuule ega näe. Kõnealused meetmed võivad hõlmata edastusaja valimist, vanuse kontrollimise vahendeid või muid tehnilisi meetmeid. Need peavad olema proportsionaalsed saatest tuleneva võimaliku kahjuga.

Kõige kahjulikumale sisule, näiteks põhjendamatu vägivalda ja pornograafiat sisaldavale sisule, kohaldatakse kõige rangemaid meetmeid.

2. Lõike 1 kohaselt meediateenuse osutajate kogutud või muul viisil saadud alaealiste isikuandmeid ei töödelda ärilistel eesmärkidel, nagu otseturundus, profiilianalüüs või käitumispõhiselt suunatud reklaam.

3. Liikmesriigid tagavad, et meediateenuse osutajad esitavad vaatajatele piisava teabe sisu kohta, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut. Meediateenuse osutajad kasutavad sel eesmärgil audiovisuaalmeedia teenuse sisu potentsiaalselt kahjulikku laadi kirjeldavat süsteemi.

Käesoleva lõike rakendamiseks julgustavad liikmesriigid kasutama artikli 4a lõikes 1 sätestatud kaasreguleerimist.

4. Komisjon julgustab meediateenuse osutajaid jagama parimaid tavasid kaasreguleerimise tegevusjuhendite kohta. Liikmesriigid ja komisjon võivad käesoleva artikli kohaldamiseks soodustada enesereguleerimist artikli 4a lõikes 2 osutatud liidu tegevusjuhendite abil.“

11) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

1. Liikmesriigid tagavad põhjendamatu viivitusega, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate teenused muudetakse proportsionaalsete meetmete abil puuetega inimestele pidevalt ja järk-järgult üha paremini ligipääsetavaks.

2. Liikmesriigid tagavad, et meediateenuse osutajad esitavad riiklikele regulaatorasutustele või -organitele regulaarselt aruande lõikes 1 osutatud meetmete rakendamise kohta. Liikmesriigid esitavad komisjonile lõike 1 kohaldamise kohta aruande hiljemalt 19. detsembril 2022 ja seejärel iga kolme aasta järel.

3. Liikmesriigid julgustavad meediateenuse osutajaid välja töötama ligipääsetavuse tegevuskavasid, et teha oma teenused puuetega inimestele pidevalt ja järk-järgult üha paremini ligipääsetavaks. Kõik sellised tegevuskavad tehakse teatavaks riiklikele regulaatorasutustele või -organitele.

4. Iga liikmesriik määrab ühtse, muu hulgas puuetega inimeste jaoks hõlpsasti ligipääsetava ja üldsusele kättesaadava kontaktpunkti käesolevas artiklis osutatud ligipääsetavuse küsimustega seotud teabe ja kaebuste esitamiseks.

5. Liikmesriigid tagavad, et hädaohuteated, sealhulgas avalikud pöördumised ja teadaanded loodusõnnetuste korral, mis tehakse üldsusele kättesaadavaks audiovisuaalmeedia teenuste kaudu, edastatakse puuetega inimestele ligipääsetaval viisil.“

12) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 7a

Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, et tagada üldist huvi pakkuvate audiovisuaalmeedia teenuste sobiv esiletoomine.

Artikkel 7b

Liikmesriigid võtavad sobivaid ja proportsionaalseid meetmeid selle tagamiseks, et meediateenuse osutajate pakutavaid audiovisuaalmeedia teenuseid ei kaeta üle ärilistel eesmärkidel ega muudeta ilma teenuseosutajate selge nõusolekuta.

Käesoleva artikli kohaldamiseks täpsustavad liikmesriigid õigusnormidesse puutuvaid üksikasju, sealhulgas erandeid, eelkõige seoses kasutajate õigustatud huvide kaitsmisega, võttes samal ajal arvesse algselt audiovisuaalmeedia teenuseid osutanud meediateenuse osutajate õigustatud huve.“

13) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate meediateenuse osutajate edastatavad audiovisuaalsed äriteated vastavad järgmistele nõuetele:

- a) audiovisuaalsed äriteated peavad olema sellistena hõlpsasti äratuntavad; varjatud audiovisuaalsed äriteated on keelatud;
- b) audiovisuaalsetes äriteadetes ei tohi kasutada alalävisele tajule suunatud võtteid;

- c) audiovisuaalsed äriteated ei tohi:
- kahjustada inimväärkuse austamist;
 - sisaldada ega soodustada diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, kodakondsuse, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel;
 - soodustada tervist või ohutust kahjustavat käitumist;
 - soodustada keskkonnakaitset tõsiselt kahjustavat käitumist;
- d) igasuguses vormis sigarettide ja muude tubakatoodete, samuti elektrooniliste sigarettide ja täitepakenditega seotud audiovisuaalsed äriteated on keelatud;
- e) audiovisuaalsed äriteated alkohoolsete jookide kohta ei tohi olla suunatud eraldi alaealistele ega tohi propageerida selliste jookide liigset tarbimist;
- f) audiovisuaalsed äriteated selliste ravimite ja raviteenuste kohta, mis on selles liikmesriigis, mille jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, kättesaadavad üksnes tervishoiutöötaja väljastatava retsepti või ettekirjutuse alusel, on keelatud;
- g) audiovisuaalsed äriteated ei tohi põhjustada füüsilist, vaimset ega moraalset kahju alaealistele; seega ei või nendes otseselt keelitada alaealisi ostma või rentima toodet või teenust, kasutades ära nende kogenumatust või kergeusklikkust, otseselt ärgitada neid veenma oma vanemaid või teisi ostma reklaamitavat toodet või teenust, kasutada ära alaealiste usaldust vanemate, õpetajate ja muude isikute suhtes ega põhjendamatult näidata alaealisi ohtlikes olukordades.

2. Audiovisuaalsed äriteated alkohoolsete jookide kohta tellitavates audiovisuaalmeedia teenustes, välja arvatud sponsorlus ja tootepaigutus, peavad olema kooskõlas artiklis 22 sätestatud kriteeriumidega.

3. Nagu on sätestatud artikli 4a lõikes 1, julgustatakse liikmesriike kasutama kaasreguleerimist ning soodustama enesereguleerimise kasutamist tegevusjuhendite abil, mis käsitlevad sobimatuid audiovisuaalseid äriteateid alkohoolsete jookide kohta. Kõnealuste tegevusjuhendite eesmärk on tõhusalt vähendada alaealiste kokkupuutumist alkohoolsete jookide käsitlevate audiovisuaalsete äriteadetega.

4. Nagu on sätestatud artikli 4a lõikes 1, julgustatakse liikmesriike kasutama kaasreguleerimist ning soodustama enesereguleerimise kasutamist tegevusjuhendite abil, mis käsitlevad lastesaadete ajal või lastesaadetes edastatavaid sobimatuid audiovisuaalseid äriteateid toitude ja jookide kohta, mis sisaldavad toitaineid ning toitumislase või füsioloogilise mõjuga aineid, eelkõige rasva, transrasvhappeid, soola või naatriumi ja suhkrut, mille liigne tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav.

Kõnealuste tegevusjuhendite eesmärk on tõhusalt piirata laste kokkupuudet audiovisuaalsete äriteadetega selliste toitude ja jookide kohta. Eesmärk on tagada, et audiovisuaalsed äriteated ei rõhuta selliste toitude ja jookide toiteväärtuse positiivseid aspekte.

5. Liikmesriigid ja komisjon võivad käesoleva artikli kohaldamiseks soodustada enesereguleerimist artikli 4a lõikes 2 osutatud liidu tegevusjuhendite abil.“

14) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Audiovisuaalmeedia teenuseid või saateid ei tohi spondeerida ettevõtte, kelle põhitegevus on sigarettide ja muude tubakatoodete, samuti elektrooniliste sigarettide ja täitepakendite tootmine ja müük.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Uudistesaaiteid ja aktuaalseid poliitilisi sündmusi käsitlevaid saateid ei tohi spondeerida. Liikmesriigid võivad keelata lastesaadete spondeerimise. Liikmesriigid võivad keelata sponsori logo näitamise lastesaadetes, dokumentaalfilmide ja religioosse sisuga saadetes ajal.“

15) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse üksnes nende saadete suhtes, mis on toodetud pärast 19. detsembrist 2009.

2. Tootepaigutus on lubatud kõigis audiovisuaalmeedia teenustes, välja arvatud uudistesaadetes ja aktuaalseid poliitilisi sündmusi käsitlevates saadetes, tarbijaküsimusi käsitlevates saadetes, religioosse sisuga saadetes ja lastesaadetes.

3. Saated, mis sisaldavad tootepaigutust, peavad vastama järgmistele nõuetele:
- nende sisu ja paiknemist saatekavas (televisiooniteenuste puhul) või programmikataloogis (tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste puhul) ei tohi mingil juhul mõjutada viisil, mis avaldaks mõju meediateenuse osutaja vastutusele ja toimetuse sõltumatusel;
 - nende abil ei või otseselt soodustata kaupade või teenuste ostmist või rentimist, eelkõige tehes konkreetseid müüki edendavaid vihjeid kõnealustele kaupadele või teenustele;
 - need ei tõsta kõnealust toodet alusetult esile;
 - vaatajaid teavitatakse selgelt tootepaigutuse olemasolust, selleks märgistatakse vaatajate võimaliku eksitamise vältimiseks tootepaigutust sisaldavad saated asjakohaselt saate alguses ja lõpus ning pärast reklaamipausi.

Liikmesriigid võivad loobuda punktis d sätestatud nõuete kohaldamisest, välja arvatud saadete puhul, mille on tootnud või tellinud meediateenuse osutaja või selle meediateenuse osutajaga seotud ettevõtte.

4. Mingil juhul ei tohi saated sisaldada järgmiste toodete paigutust:
- sigaretid ja muud tubakatooted, samuti elektroonilised sigaretid ja täitepakendid või selliste ettevõtjate tootepaigutus, kelle põhitegevus on selliste toodete tootmine või müük;
 - konkreetsed ravimid või raviteenused, mis on selles liikmesriigis, mille jurisdiktsiooni alla meediateenuse osutaja kuulub, kättesaadavad üksnes tervishoiutöötaja väljastatava retsepti või ettekirjutuse alusel.“

16) IV peatüki pealkiri jäetakse välja.

17) Artikkel 12 jäetakse välja.

18) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad tagavad oma kataloogis vähemalt 30 % suuruse osa Euroopa päritolu teoste jaoks ning tagavad kõnealuste teoste esiletoomise.

2. Kui liikmesriigid nõuavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad meediateenuse osutajad panustaksid rahaliselt Euroopa päritolu teoste tootmisesse, sealhulgas sisse otseselt investeerimise ja riiklikesse fondidesse tehtavate osamaksete kaudu, võivad nad samuti nõuda, et selliseid proportsionaalseid ja mittediskrimineerivaid rahalisi kohustusi täidaksid nende territooriumil asuvalle vaatajaskonnale teenuseid suunavad meediateenuse osutajad, kes on asutatud teises liikmesriigis.

3. Lõikes 2 osutatud juhul põhinevad rahalised kohustused ainult nendes sihtliikmesriikides teenitud tuludel. Liikmesriik, kus audiovisuaalmeedia teenuste osutaja on asutatud, võtab sellist rahalist kohustust kehtestades arvesse mis tahes rahalisi kohustusi, mille on kehtestanud sihtliikmesriigid. Rahalised kohustused peavad olema kooskõlas liidu õigusega ja eelkõige riigiabinormidega.

4. Liikmesriigid annavad komisjonile lõigete 1 ja 2 rakendamisest aru hiljemalt 19. detsembril 2021 ja seejärel iga kahe aasta järel.

5. Komisjon annab liikmesriikide esitatud teabe ja sõltumatu uuringu alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru lõigete 1 ja 2 kohaldamise kohta, võttes arvesse turu ja tehnoloogia arengut ning kultuurilise mitmekesisuse eesmärki.

6. Lõike 1 kohaselt ette nähtud kohustust ja lõikes 2 sätestatud nõuet, mis on ette nähtud teistes liikmesriikides asuvalle vaatajaskonnale suunatud meediateenuse osutajale, ei kohaldata väikese käibe või väikese vaatajaskonnaga meediateenuse osutajate suhtes. Liikmesriigid võivad kõnealustest kohustustest või nõuetest loobuda ka juhul, kui need oleksid audiovisuaalmeedia teenuste olemuse või teema tõttu ebaotstarbekad või põhjendamatud.

7. Komisjon annab pärast kontaktkomiteega konsulteerimist välja suunised lõikes 1 osutatud Euroopa päritolu teoste osakaalu arvutamise kohta ning lõikes 6 osutatud väikese vaatajaskonna ja väikese käibe määratlemise kohta.“

19) Artikli 19 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Eraldiseisvad telereklaami- ja otsepakkumise lõigud on lubatud spordisündmuste ülekannetes. Eraldiseisvad telereklaami- ja otsepakkumise lõigud (v.a spordisündmuste ülekannetes) on erand.“

20) Artikli 20 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Telefilmide (välja arvatud telesarjad, seriaalid ja dokumentaalfilmid), kinematograafiateoste ja uudistesaadete edastamise korral võib teha ühe katkestuse iga vähemalt programmikohase 30-minutilise ajavahemiku kohta telereklaamide, otsepakkumiste või mõlemate näitamiseks. Lastesaadete edastamise korral võib teha ühe katkestuse iga programmikohase vähemalt 30-minutilise ajavahemiku kohta telereklaamide näitamiseks tingimusel, et saate kestus on pikem kui 30 minutit. Lastesaadete puhul on otsepakkumiste edastamine keelatud. Usutalituste ülekannete vahele ei või paigutada telereklaami ega otsepakkumisi.“

21) Artikkel 23 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 23

1. Telereklaami ja otsepakkumiste lõikude osakaal ajavahemikus 06.00–18.00 ei tohi ületada 20 % sellest ajavahemikust. Telereklaami ja otsepakkumiste lõikude osakaal ajavahemikus 18.00–24.00 ei tohi ületada 20 % sellest ajavahemikust.

2. Lõiget 1 ei kohaldata

- a) teadaannete suhtes, mida televisiooniteenuse osutaja edastab seoses oma saadetega, ning otseselt nendest saadetest tulenevate lisatoodetega või samasse televisiooniteenuste kontserni kuuluvate teiste ettevõtjate saadetega ja audiovisuaalmeedia teenustega;
- b) sponsorlusteadete suhtes;
- c) tootepaigutuse suhtes;
- d) toimetatava sisu ning telereklaami- või otsepakkumiste lõikude vaheliste ja üksikute reklaamide vaheliste neutraalsete kaadrite suhtes.“

22) VIII peatükk jäetakse välja.

23) Lisatakse järgmine peatükk:

„IXA PEATÜKK

VIDEOJAGAMISPLATVORMI TEENUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED

Artikkel 28a

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel kuulub videojagamisplatvormi teenuse osutaja, kes on asutatud liikmesriigi territooriumil direktiivi 2000/31/EÜ artikli 3 lõike 1 tähenduses, selle liikmesriigi jurisdiktsiooni alla.

2. Videojagamisplatvormi teenuse osutajat, kes ei ole asutatud liikmesriigi territooriumil vastavalt lõikele 1, käsitatakse käesoleva direktiivi kohaldamiseks asutatuna liikmesriigi territooriumil, kui kõnealuse videojagamisplatvormi teenuse osutaja

- a) emaettevõtja või tütarettevõtja on asutatud selle liikmesriigi territooriumil või
- b) kui ta kuulub kontserni, mille teine ettevõtja on asutatud selle liikmesriigi territooriumil.

Käesoleva artikli kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „emaettevõtja“ – ettevõtja, kes kontrollib üht või mitut tütarettevõtjat;
- b) „tütarettevõtja“ – ettevõtja, keda kontrollib emaettevõtja, sealhulgas kõrgeima taseme emaettevõtja tütarettevõtja;
- c) „kontsern“ – emaettevõtja, kõik selle tütarettevõtjad ja kõik muud ettevõtjad, kellel on nendega majanduslikud, õiguslikud ja organisatsioonilised sidemed.

3. Kui emaettevõtja, tütarettevõtja või kontserni teised ettevõtjad on igauks asutatud eri liikmesriigis, siis käsitatakse lõike 2 kohaldamisel videojagamisplatvormi teenuse osutajat asutatuna selles liikmesriigis, kus on asutatud tema emaettevõtja, või kui tema emaettevõtja ei ole liikmesriigis asutatud, siis liikmesriigis, kus on asutatud tema tütarettevõtja, või kui tema tütarettevõtja ei ole liikmesriigis asutatud, siis liikmesriigis, kus on asutatud teine kontserni kuuluv ettevõtja.

4. Kui on mitu tütarettvõtjat, millest igaüks on asutatud eri liikmesriigis, siis käsitatakse lõike 3 kohaldamisel videojagamispaltvormi teenuse osutajat asutatuna selles liikmesriigis, kus üks tütarettvõtjatest alustas kõigepealt oma tegevust, tingimusel et tal on selle liikmesriigi majandusega püsiv ja tegelik side.

Kui on mitu teist kontserni kuuluvat ettevõtjat, millest igaüks on asutatud eri liikmesriigis, siis käsitatakse videojagamispaltvormi teenuse osutajat asutatuna selles liikmesriigis, kus üks nendest ettevõtjatest kõigepealt oma tegevust alustas, tingimusel et tal on selle liikmesriigi majandusega püsiv ja tegelik side.

5. Käesoleva direktiivi kohaldamisel kohaldatakse direktiivi 2000/31/EÜ artiklit 3 ja artikleid 12–15 videojagamispaltvormi teenuse osutajate suhtes, keda käsitatakse liikmesriigis asutatuna vastavalt käesoleva artikli lõikele 2.

6. Liikmesriigid koostavad ja ajakohastavad oma territooriumil asutatud või asutatuna käsitatavate videojagamispaltvormi teenuse osutajate loetelu ning märgivad, millistele lõigetes 1–4 kehtestatud kriteeriumidele nende jurisdiktsioon tugineb. Liikmesriigid edastavad komisjonile nimetatud loetelu, sealhulgas võimalikud muudatused.

Komisjon tagab, et sellised loetelud tehakse keskandmebaasi kaudu kättesaadavaks. Kui loetelude vahel on vasturääkivusi, võtab komisjon lahenduse leidmiseks asjaomaste liikmesriikidega ühendust. Komisjon tagab, et riiklikel regulaatorasutustel või -organitel on juurdepääs kõnealusele andmebaasile. Komisjon teeb andmebaasis oleva teabe üldsusele kättesaadavaks.

7. Kui käesoleva artikli kohaldamisel ei jõua asjaomased liikmesriigid kokkuleppele, millisel liikmesriigil on jurisdiktsioon, annavad nad komisjonile põhjendamatu viivitusega sellest teada. Komisjon võib esitada ERGA-le taotluse, et see esitaks kooskõlas artikli 30b lõike 3 punktiga d selles küsimuses arvamuse. ERGA esitab kõnealuse arvamuse 15 tööpäeva jooksul alates komisjoni taotluse esitamisest. Komisjon teavitab nõuetekohaselt kontaktkomiteed.

Artikkel 28b

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/31/EÜ artiklite 12–15 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad videojagamispaltvormi teenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta

- a) alaealisi kooskõlas artikli 6a lõikega 1 saadete, kasutaja loodud videote ja audiovisuaalsete äriteadete eest, mis võivad kahjustada nende füüsilist, vaimset või kõlblist arengut;
- b) üldsust saadete, kasutaja loodud videote ja audiovisuaalsete äriteadete eest, mis sisaldavad vägivalle või vihkamisele õhutamist, mis on suunatud isikute rühma või rühmaliikme vastu harta artiklis 21 osutatud alustel;
- c) üldsust saadete, kasutaja loodud videote ja audiovisuaalsete äriteadete eest, mille sisu levitamine kujutab endast liidu õiguse kohaselt kuriteo toimepanemist, nimelt direktiivi (EL) 2017/541 artiklis 5 sätestatud avalikku üleskutset panna toime terroriakt, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2011/93/EL (*) artikli 5 lõikes 4 sätestatud lapspornoga seotud kuritegusid ning raamotsuse 2008/913/JSK artiklis 1 sätestatud rassismi ja ksenofoobiaga seotud kuritegusid.

2. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad videojagamispaltvormi teenuse osutajad järgivad artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõudeid selliste audiovisuaalsete äriteadete puhul, mida need videojagamispaltvormi teenuse osutajad turustavad, müüvad või korraldavad.

Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad videojagamispaltvormi teenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõuete järgimiseks selliste audiovisuaalsete äriteadete puhul, mida need videojagamispaltvormi teenuse osutajad ei turusta, müü ega korralda, võttes arvesse, et kõnealuste videojagamispaltvormide puhul on kontroll selliste audiovisuaalsete äriteadete üle piiratud.

Liikmesriigid tagavad, et videojagamispaltvormi teenuse osutajad teavitavad kasutajaid sõnaselgelt audiovisuaalseid äriteateid sisaldavatest saadetest ja kasutaja loodud videotest, tingimusel et sellistest äriteadetest on lõike 3 kolmanda lõigu punkti c kohaselt teatatud või teenuse osutaja on kõnealusest asjaolust teadlik.

Liikmesriigid julgustavad kasutama kaasreguleerimist ning soodustama enesereguleerimist artikli 4a lõikes 1 sätestatud tegevusjuhendite abil, mille eesmärk on tõhusalt piirata laste kokkupuudet audiovisuaalsete äriteadetega selliste toitude ja jookide kohta, mis sisaldavad toitaineid ning toitumiselase või füsioloogilise mõjuga aineid, eelkõige rasva, transrasvhappeid, soola või naatriumi ja suhkrut, mille liigne tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav. Selliste tegevusjuhendite eesmärk on tagada, et audiovisuaalsed äriteated ei rõhuta selliste toitude ja jookide toitevääruse positiivseid aspekte.

3. Asjakohased meetmed lõigete 1 ja 2 kohaldamiseks määratakse kindlaks, võttes arvesse kõnealuse sisu olemust, selle põhjustatavat võimalikku kahju, kaitstavate inimeste kategooria omadusi ning asjakohaseid õigusi ja õigustatud huve, sealhulgas videojagamispaltvormi teenuse osutajate ning sisu loonud või üleslaadinud kasutajate õigusi ja õigustatud huve ning avalikku huvi.

Liikmesriigid tagavad, et kõik nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad videojagamispaltvormi teenuse osutajad kohaldavad neid meetmeid. Need meetmed peavad olema teostatavad ja proportsionaalsed, võttes arvesse videojagamispaltvormi teenuse ulatust ja osutatava teenuse laadi. Selliste meetmetega ei kaasne eelkontrollimeetmeid ega sisu filtreerimist üleslaadimisel, mis ei ole vastavuses direktiivi 2000/31/EÜ artikliga 15. Alaealiste kaitsmiseks, nagu on osutatud käesoleva artikli lõike 1 punktis a, kohaldatakse kõige rangemaid juurdepääsukontrolli meetmeid.

Kõnealused meetmed hõlmavad asjakohasel juhul järgmist:

- a) lõikes 1 osutatud nõuete kehtestamine videojagamispaltvormi teenuse tingimustes ja nende nõuete kohaldamine;
- b) videojagamispaltvormi teenuse kasutustingimustes artikli 9 lõikes 1 ette nähtud nõuete kehtestamine audiovisuaalsete äriteadete suhtes, mida videojagamispaltvormi teenuse osutajad ei turusta, müü ega korralda, ja nende nõuete kohaldamine;
- c) on olemas tehniline rakendus, mille abil kasutajad, kes laevad kasutaja loodud videoid üles, saavad teatada, kas sellised videod sisaldavad audiovisuaalseid äriteateid, niivõrd kui nad seda teavad või võib põhjendatult eeldada, et nad seda teavad;
- d) selliste läbipaistvate ja kasutajasõbralike mehhanismide loomine ja käitamine, mis võimaldavad videojagamispaltvormi kasutajatel teatada asjaomasele videojagamispaltvormi teenuse osutajale tema platvormil pakutavast lõikes 1 osutatud sisust või see tema jaoks märkida;
- e) selliste süsteemide loomine ja käitamine, mille kaudu videojagamispaltvormi teenuse osutajad selgitavad videojagamispaltvormi kasutajatele, milline mõju on punktis d osutatud teatamisel ja märkimisel;
- f) videojagamispaltvormi kasutajate vanuse kontrollimise süsteemide loomine ja käitamine seoses alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut kahjustada võiva sisuga;
- g) selliste lihtsalt kasutatavate süsteemide loomine ja käitamine, mis võimaldavad videojagamispaltvormi kasutajatel hinnata lõikes 1 osutatud sisu;
- h) lõppkasutaja kontrollitavate vanemakontrolli süsteemide loomine seoses sisuga, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlblist arengut;
- i) videojagamispaltvormi teenuse osutajate peale esitatud kasutajate kaebuste läbipaistva, lihtsalt kasutatava ja tulemusliku menetlemise ja lahendamise korra loomine ja kasutamine seoses punktides d–h osutatud meetmete rakendamiseiga;
- j) tõhusate meediakirjaoskust arendavate meetmete ja vahendite väljatöötamine ning kasutajate teadlikkuse suurendamine neist meetmetest ja vahenditest.

Kolmanda lõigu punktide f ja h kohaselt videojagamispaltvormi teenuse osutajate kogutud või muul viisil saadud alaealiste isikuandmeid ei töödelda ärilistel eesmärkidel, nagu otseturundus, profiilanalüüs või käitumispõhiselt suunatud reklaam.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 3 osutatud meetmete rakendamisel julgustatakse liikmesriike kasutama artikli 4a lõikes 1 sätestatud kaasreguleerimist.

5. Liikmesriigid loovad vajalikud mehhanismid, et hinnata videojagamispaltvormi teenuse osutajate võetud, lõikes 3 osutatud meetmete asjakohasust. Liikmesriigid teevad nende meetmete hindamise ülesandeks riiklikele regulaatorasutustele või -organitele.

6. Liikmesriigid võivad kehtestada videojagamispaltvormi teenuse osutajatele käesoleva artikli lõikes 3 osutatud meetmetest üksikasjalikumaid või rangemaid meetmeid. Selliste meetmete võtmisel järgivad liikmesriigid kohaldatavas liidu õiguses sätestatud nõudeid, näiteks direktiivi 2000/31/EÜ artiklites 12–15 või direktiivi 2011/93/EL artiklis 25 sätestatud nõudeid.

7. Liikmesriigid tagavad, et lõigete 1 ja 3 kohaldamisega seotud kasutajate ja videojagamispaltvormi teenuse osutajate vaheliste vaidluste lahendamiseks on olemas kohtuvälised õiguskaitsemehhanismid. Sellised mehhanismid võimaldavad lahendada vaidlusti erapooletult ega jäta tarbijaid ilma riigisisese õiguse kohasest õiguskaitsest.

8. Liikmesriigid tagavad, et kasutajad saavad oma õigusi kohtus maksma panna seoses videojagamisplatvormi teenustega vastavalt lõigetele 1 ja 3.

9. Komisjon julgustab videojagamisplatvormi teenuse osutajaid jagama parimaid tavasid lõikes 4 osutatud kaasreguleerimise tegevusjuhendite kohta.

10. Liikmesriigid ja komisjon võivad soodustada enesereguleerimist artikli 4a lõikes 2 osutatud liidu tegevusjuhendite abil.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/93/EL, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ja ärakasutamise ning lasteporno vastast võitlust ja mis asendab nõukogu raamotsuse 2004/68/JSK (ELT L 335, 17.12.2011, lk 1).“

24) XI peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„LIIKMESRIIKIDE REGULAATORASUTUSED JA -ORGANID“.

25) Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

1. Iga liikmesriik määrab ühe või mitu riiklikku regulaatorasutust või-organit või mõlemad. Liikmesriigid tagavad, et kõnealused asutused või organid on valitsusest juriidiliselt eraldiseisvad ning funktsionaalselt sõltumatud oma valitsusest ja mis tahes muust avalik-õiguslikust või eraõiguslikust asutusest. See ei piira võimalust, et liikmesriigid loovad regulaatorasutusi, kes teevad järelevalvet eri sektorite üle.

2. Liikmesriigid tagavad, et riiklikud regulaatorasutused või -organid kasutavad oma volitusi erapooletult ja läbipaistvalt ning kooskõlas käesoleva direktiivi eesmärkidega, eelkõige seoses meedia mitmekesisuse, kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse, tarbijakaitse, ligipääsetavuse, mittediskrimineerimise ja siseturu nõuetekohase toimimise ning ausa konkurentsi edendamisega.

Riiklikud regulaatorasutused või -organid ei küsi seoses neile liidu õigust rakendavate riigisisese õigusega määratud ülesannete täitmisega juhiseid teiselt asutuselt ega allu teise asutuse juhiste. See ei välista riigiõiguse kohast järelevalvet.

3. Liikmesriigid tagavad, et riiklike regulaatorasutuste või -organite pädevus ja volitused ning vastutuse tagamise meetodid sätestatakse üheselt mõistetavalt nende õiguses.

4. Liikmesriigid tagavad, et riiklikel regulaatorasutustel või -organitel on oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks ning ERGA töösse panustamiseks piisavad rahalised vahendid ja personal ning nõuete täitmise tagamise volitused. Liikmesriigid tagavad, et riiklikel regulaatorasutustel või -organitel on oma aastaelarve, mis avalikustatakse.

5. Liikmesriigid kehtestavad riigisiseses õiguses riikliku regulaatorasutuse või -organi juhataja või seda ülesannet täitvate kollegiaalse kogu liikmete ametisse nimetamise ja ametist vabastamise tingimused ja korra, sealhulgas volituste kestuse. Kord peab olema läbipaistev, mittediskrimineeriv ja tagama vajaliku sõltumatuse. Riikliku regulaatorasutuse või -organi juhataja või riiklikus regulaatorasutuses või -organis seda ülesannet täitvad kollegiaalse kogu liikmed võib ametist vabastada, kui nad ei täida enam neile oma ülesannete täitmiseks nõutavaid tingimusi, mis on eelnevalt liikmesriigi tasandil kehtestatud. Ametist vabastamine peab olema nõuetekohaselt põhjendatud, eelnevalt teatatud ja avalikkusele kättesaadav.

6. Liikmesriigid tagavad, et liikmesriigi tasandil on olemas toimivad edasikaebamise mehhanismid. Edasikaebusi menetlev asutus, mis võib olla kohus, on edasikaebuse pooltest sõltumatu.

Kuni edasikaebuse lahendamiseni kehtib riikliku regulaatorasutuse või -organi otsus, kui vastavalt liikmesriigi õigusele ei kohaldata ajutisi meetmeid.“

26) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 30a

1. Liikmesriigid tagavad, et riiklikud regulaatorasutused või -organid võtavad asjakohased meetmed, et anda üksteisele ja komisjonile käesoleva direktiivi, eelkõige artiklite 2, 3 ja 4 kohaldamiseks vajalikku teavet.

2. Kui lõike 1 kohaselt toimuva teabevahetuse käigus saavad riiklikud regulaatorasutused või -organid nende jurisdiktsiooni alla kuulvalt meediateenuse osutajalt teabe, et ta hakkab osutama teenust, mis on tervikuna või peamiselt suunatud teise liikmesriigi vaatajaskonnale, siis teavitab jurisdiktsiooni omava liikmesriigi regulaatorasutus või -organ sihtliikmesriigi regulaatorasutust või -organit.

3. Kui selle liikmesriigi regulaatorasutus või -organ, kelle territooriumile on suunatud teise liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva meediateenuse osutaja teenused, saadab sellise teenuseosutaja tegevusega seotud taotluse jurisdiktsiooni omava liikmesriigi regulaatorasutusele või -organile, teeb viimati nimetatud regulaatorasutus või -organ kõik endast oleneva taotluse menetlemiseks kahe kuu jooksul, ilma et see piiraks käesoleva direktiivi kohaselt kohaldatavaid lühemaid tähtaegu. Kui sihtliikmesriigi regulaatorasutusele või -organile saadetakse taotlus, siis esitab ta jurisdiktsiooni omava liikmesriigi regulaatorasutusele või -organile kogu teabe, mis võib taotluse menetlemisel abiks olla.

Artikkel 30b

1. Luuakse audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa regulaatorasutuste rühm (ERGA).

2. ERGA koosneb audiovisuaalmeedia teenuste valdkonna riiklike regulaatorasutuste või -organite esindajatest, kes vastutavad esmajoonel audiovisuaalmeedia teenuste järelevalve eest, või kui riiklik regulaatorasutus või -organ puudub, siis asjaomase riigi menetluste kohaselt valitud muudest esindajatest. ERGA koosolekul osaleb komisjoni esindaja.

3. ERGA ülesanded on järgmised:

a) pakkuda komisjonile tehnilisi eksperditeadmisi:

- komisjoni ülesande täitmisel tagada käesoleva direktiivi järjepidev rakendamine kõigis liikmesriikides,
- komisjoni pädevusalasse kuuluvates audiovisuaalmeedia teenustega seotud küsimustes;

b) jagada kogemusi ja parimaid tavasid audiovisuaalmeedia teenuste regulatiivse raamistiku kohaldamise kohta, sealhulgas ligipääsetavuse ja meediakirjaoskuse kohta;

c) teha koostööd ja tagada oma liikmetele teave, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja eelkõige selle artiklite 3, 4 ja 7 kohaldamiseks;

d) esitada komisjoni taotluse korral küsimuste tehniliste ja faktiliste asjaolude kohta arvamusi artikli 2 lõike 5c, artikli 3 lõigete 2 ja 3, artikli 4 lõike 4 punkti c ja artikli 28a lõike 7 kohaselt.

4. ERGA võtab vastu oma töökorra.“

27) Artikkel 33 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 33

Komisjon jälgib käesoleva direktiivi kohaldamist liikmesriikides.

Komisjon esitab hiljemalt 19. detsembril 2022 ja seejärel iga kolme aasta järel Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

Komisjon esitab hiljemalt 19. detsembril 2026 Euroopa Parlamendile ja nõukogule järeelhindamise tulemuse, mis käsitleb käesoleva direktiivi mõju ja lisandväärtust ja millele on asjakohasel juhul lisatud ettepanekud direktiivi läbivaatamiseks.

Komisjon teavitab kontaktkomiteed ja ERGAt nõuetekohaselt kummagi tööst ja tegevusest.

Komisjon tagab, et kontaktkomiteele ja ERGA-le edastatakse liikmesriikidelt saadud teave kõigi nende poolt käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades võetud meetmete kohta.“

28) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 33a

1. Liikmesriigid edendavad meediakirjaoskust ja võtavad meetmeid selle arendamiseks.

2. Liikmesriigid esitavad hiljemalt 19. detsembril 2022 ja seejärel iga kolme aasta järel komisjonile aruande lõike 1 kohaldamise kohta.
3. Komisjon annab pärast kontaktkomiteega konsulteerimist välja suunised selliste aruannete ulatuse kohta.“

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 19. septembril 2020. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste riigisiseste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 14. november 2018

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
K. EDTSTADLER
